

Εδενύθερο

ΤΕΥΧΟΣ 78

ΒΗΜΑ

*«Γενού εις εμέ τόπος οχυρός, διά να καταφεύγω πάντοτε·
συ διέταξας να με σώσης, διότι πέτρα μου
και φρούριόν μου είσαι».*

Ψαλμός 71/3

ΤΡΙΜΗΝΙΑΙΟ ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ

ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ - ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ - ΜΑΡΤΙΟΣ 2021

Ελεύθερο ΒΗΜΑ

Α' ΤΡΙΜΗΝΟ:
ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ-ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ-ΜΑΡΤΙΟΣ 2021

ΕΤΟΣ 20° • ΦΥΛΛΟ 78°

ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑ ΤΗΣ ΚΟΙΝΩΝΙΑΣ
ΤΩΝ ΕΛΕΥΘΕΡΩΝ ΕΥΑΓΓΕΛΙΚΩΝ
ΕΚΚΛΗΣΙΩΝ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΑΛΚΙΒΙΑΔΟΥ 5, 104 39 ΑΘΗΝΑ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΣΥΝΤΑΞΗΣ
- ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΚΑΤΑ ΝΟΜΟ

Ιωάννης Γρίζος

Τηλ.: 210 7487771

E-mail: giannisgrizos@yahoo.com

ΣΥΜΒΟΥΛΟΙ ΕΚΔΟΣΗΣ:

Τέρτιος Πετροβατζής

Μάνος Δαμιανάκης

ΕΛΕΓΧΟΣ - ΔΙΟΡΘΩΣΗ:

Ιωάννης Γρίζος

Τηλ.: 210 7487771 - 6906 419098

giannisgrizos@yahoo.com

Παπαδιαμαντοπούλου 168

T.K. 15773, Ζωγράφου

ΕΚΤΥΠΩΣΗ:

VOLCANO, ΠΑΝ. ΖΑΦΕΙΡΟΠΟΥΛΟΣ

Μικράς Ασίας 76, Γουδί

Τηλ.: 210 7708375, Fax: 210 7487280

E-mail: info@volcanograph.gr

www.volcanograph.gr

Το «ΕΛΕΥΘΕΡΟ ΒΗΜΑ»

κυκλοφορεί στις αρχές

ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ - ΑΠΡΙΛΙΟΥ

ΙΟΥΛΙΟΥ - ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ

Αποστέλλεται ΔΩΡΕΑΝ σε όποιον
το ζητήσει με επιστολή του.

ΔΙΑΝΟΜΗ - ΔΙΑΚΙΝΗΣΗ:

Στυλ. Ρούσσος - Γεώργιος Εσσαγιάν

Συντηρείται με αυτοπροαίρετες
εισφορές των αναγνώστών του.

Τραπεζικός Λογαριασμός

για αυτοπροαίρετες εισφορές

ΤΡΑΠΕΖΑ ΠΕΙΡΑΙΩΣ: 6597104860123

IBAN: GR 8801715970006597104860123

BIC PIRBGRAA

(απαραίτητη σημείωση:

«ΓΙΑ ΤΟ ΕΛΕΥΘΕΡΟ ΒΗΜΑ»)

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Σκέψεις (του εκδότη)

Ιωάννης Γρίζος.....1

Χρόνος

Τέρτιος Πετροβατζής2-3

Καλλιεργείς μια ακλόνητη πίστη

τον καιρό του κορωνοϊού;

Chris Sinkinson (Λέκτορας Απολογητικής,
Moorlands College)4-5

Ο Ανανίας της Παλιάς και -650 χρόνια μετά - της Καινής Διαθήκης

Ανώνυμος5

Σόδομα και Γόμορρα - ο Λωτ

Σπύρος Φίλος6-7

Ιωάννης Ουέσλεϋ (1703-1791)8

Δώρο αιώνιο και μη αναλώσιμο

Ιωάννης Γρίζος8-9

Απολογητική με απλά λόγια

- Χριστιανική Πίστη - Επιστήμη

Αντώνης Περιάλης10-11

Η πίστη στον Θεό (ποίημα)

Παναγιώτης Πεπονάκης11

Για τον Ισαάκ Νεύτωνα (1642-1727).....12-13

«Παύλος, υπηρέτης του Ιησού Χριστού»

F.B. Meyer12-13

Η ευθύνη μας

Γιάννης Πασπαλλής14-15

Η αρπαγή της Εκκλησίας

Θάνος Καρμπόνης.....16-17

Ψαλμός (ποίημα)

Αθηνά Ταρσούλη17

Λήμματα από το Αρχαίο Λεξικό

της Παλαιάς και της Καινής Διαθήκης

Παναγιώτης Πεπονάκης18-19

Εισαγωγικά στοιχεία στην Παλαιά Διαθήκη

Γιάννης Ρούσσος.....20

Ο Χριστός (ποίημα)

Σπύρος Πορτινός.....οπισθόφυλλο

ΣΚΕΨΕΙΣ

(του εκδότη)

Αγαπητοί φίλοι,

Όταν θα λάβετε το ανά χειράς τεύχος θα κυλάει ήδη το 2021. Απελευθερωμένος ο χρόνος απ' ό,τι τον περιβάλλει, επελαύνει ακάθεκτος προς τα εμπρός. Τον φαντάζομαι να γελάει περιπαικτικά προς όλους μας και να μας ρωτάει «Υπάρχει κάποιος ανάμεσά σας που να μπορεί να τα βάλει μαζί μου;». Δυστυχώς, ο δυστυχής δεν μπορεί να συλλογιστεί, να αποφασίσει ή ακόμα να ονειρευτεί. Αυτά είναι μοναδικά προνόμια του ανθρώπου που του χαρίστηκαν απ' τον Θεό.

Πόσο αδήριτη όμως η ανάγκη να τον εκμεταλλευτούμε! Οι αρχαίοι Ρωμαίοι, κληρονόμοι του ελληνικού πνεύματος, μάς άφησαν παρακαταθήκη και προτροπή το *carpe diem* (άδραξε την ημέρα) σε σχέση με τον πραγματικό χρόνο, χωρίς βεβαίως να μας πουν κάτι καινούργιο.

Ας τον αξιοποιήσουμε λοιπόν με τη συνοδεία κάποιων θαυμάσιων αποσπασμάτων από το βιβλίο του Παναγιώτη Φωτέα «Ο Λόγος και ο Χρόνος»¹. Αξίζουν τον κόπο καθώς ξεχύνουν αισιοδοξία και ελπίδα, ότι «Δεν βραδύνει ο Κύριος την υπόσχεσιν αυτού, ως τινές σιογίζονται τούτο βραδύτητα: αηλά μακροθυμεί εις ημάς, μη θέλων να αποηεσθώσι τινές, αηλά πάντες να έηθωσι εις μετάνοιαν», (Β' Πέτρου 3/9).

Μόνο που θα πρέπει στο σταυροδρόμι της κορυφαίας στιγμής, όσοι βρίσκονται στις πινακίδες του ΝΑΙ ή του ΟΧΙ, να διαλέξουν την πρώτη.

Παν. Φωτέας², «Ο Λόγος και ο Χρόνος», αποσπάσματα από τα Προλεγόμενα (Ο αβαρής χρόνος):

«Ο χρόνος διαηύει τον άνθρωπο, αηλά και ο άνθρωπος τον διαηύει. [...] Ο αβαρής χρόνος κάνει αβαρή και τη ζωή μας: επιπόλαιη και εηαφριά, χωρίς αναφορές, χωρίς προεκτάσεις και καταβολές. Όσο εηαφρής, δηλαδή αβίωτος είναι ο χρόνος, τόσο γίνεται αβάσταχτος, παρασύροντας στην εηαφροσύνητά του και οηλόκληρο το είναι, οηλόκληρη την ύπαρξη, που ακριβώς γι' αυτό τον ηόγο γίνεται κι αυτή ασήκωτη. [...] Την βαρύτητα του χρόνου προσδιορίζει η βαρύτητα των πράξεων που τον γεμίζουν. [...]

Η κορυφαία έκφραση του χρόνου είναι η στιγμή της απόφασης. [...] Ο χρόνος, ο ηόγος, η σιωπή, η έμπνευση, η απόφαση, είναι κορυφαία κεφάλαια της ζωής. Είναι το ηήρωμά της. [...] Η κορύφωση οηλοκληρή του ανθρωπίνου ηόγου είναι ηηλικά δύο οηλίγιστες σε μέγεθος ηέξεις: το Ναι και το Όχι. Το μέγεθος και η ασήκωτη βαρύτητά τους συναρτάται με τη στιγμή που θα ειπωθούν. Έτσι ο μέγας ηόγος συνδέεται με τον κορυφαίο χρόνο.

Την ύπαιτη στιγμή του μεγάλου Όχι ή του μεγάλου Ναι, η ζωή εξακονίζεται προς τα άνω ή καιρακυηά προς τον ξεπεσμό.»

Εμείς από την πλευρά μας, σας ευχόμαστε για το 2021 να υλοποιηθεί στη ζωή σας η ευχή του αποστόλου Παύλου προς τους Εφεσίους 6/24: «Η χάρις εηη μετά πάντων των αγαπώντων τον Κύριον ημών Ιησούν Χριστόν εν καθαρότητι. Αμήν». Σε όσους δε στέκονται ante portas (προ των πυλών) των αποφάσεων, να επιλέξουν τον δρόμο του ΝΑΙ στην πρόσκληση του Ιησού Χριστού, του ζώντος εις τους αιώνας Υιού του Θεού.

Με εκτίμηση,
Ιωάννης Γρίζος

¹ «Ο Λόγος και ο Χρόνος», σελ. 7-10, Παν. Φωτέας, Εκδόσεις Αστρολάβος/Ευθύνη, 1990.

² Παναγιώτης Φωτέας (Καρδαμύλη Μάνης, 1939-1998). Πολιτικός, δοκιμογράφος και πεζογράφος. Διετέλεσε νομάρχης Ροδόπης και Μεσσηνίας.

«*En archē epoiōsen o Theós ton ouranón kai tin gyn*», (Γένεσις 1/1). Έτσι αρχίζει η δημιουργία του σύμπαντος. Στο μέτρο που ο μυθικός λόγος έδινε μια απάντηση στα θεμελιώδη ερωτήματα του ανθρώπου για την προέλευση του κόσμου, την αιτία του, τη ζωή και το νόημά της, τον θάνατο και το μυστήριό του, μέσα από αλληγορίες και μεταφορικές περιγραφές, ο αρχαιοελληνικός μύθος έκρυβε αλήθειες που είχαν σχέση με τη δημιουργία του κόσμου και την πορεία του μέσα στον χρόνο. Οι αλήθειες που μας αποκαλύπτονται σήμερα ξεκάθαρως μέσω του Λόγου του Θεού, έμειναν μετά την εδερμική πτώση ως ανάμνηση στο συλλογικό υποσυνείδητο των λαών, καθώς ο Θεός «*έκαμεν εξ ενός αίματος παν έθνος ανθρώπων, διά να κατοικώσιν εφ' όθλου του προσώπου της γης*», (Πράξεις 17/26). Έτσι, οι Έλληνες προσωποποίησαν τον Ουρανό και τη σύζυγό του Γαία, ως το ζεύγος που είχε αποφασιστική συμμετοχή στο έργο της δημιουργίας. Ο Ουρανός, κάποια στιγμή, αποφασίζει να σταματήσει τον ρου της δημιουργίας και αρχίζει να εξαφανίζει τα τέκνα του, βυθίζοντάς τα στα έγκατα της γης. Η Γαία εξανίσταται κατά της σκληρότητας του συζύγου της και οπλίζει εναντίον του τον πιο σοφό και πιο επιτήδειο από τους γιους της, τον Κρόνο, ο οποίος με δρεπάνι ακρωτηριάζει την ανδρικότητα του πατέρα του και αναγορεύεται αυτός κυρίαρχος στη νέα περίοδο της δεύτερης φάσης της δημιουργίας. Ο Κρόνος τώρα ενώνεται με την κοσμογονική Ρέα (τη ρέουσα), η οποία είναι το σύμβολο της κίνησης, της διαδοχής και της διάρκειας. Όπως και ο πατέρας του, Ουρανός, ο Κρόνος θα προσπαθήσει να παρεμβάλει και αυτός προσκόμματα στην πρόοδο της ζωής. Τώρα είναι αυτός που καταβροχθίζει εντός του κόλπου του όλα τα νεογνά της Ρέας, ώσπου ένα τέκνο, ο Ζευς, διέφυγε της αδηφαγίας του Κρόνου και υπερίσχυσε του πατέρα του.

Ο Αριστοτέλης το πρώτον εξομοίωσε τον Κρόνο με τον Χρόνο. Ο θεός Κρόνος, μέσα από τις μυθικές παραδόσεις της πρώτης γέννησης του χρόνου, είναι ο Κράντωρ, ο Κρανάν των Ινδικών Βεδών, ο Garanus et Recaranus της λατινικής μυθολογίας, δηλαδή ο κυρίαρχος, ο ηγεμών και δημιουργός, καθώς η κοινή ρίζα 'καρ' ενυπάρχει στην ελληνική ρίζα 'κρα-κραν', από την οποία προέρχεται το ρήμα 'κραίνειν', κάμνω, εκτελώ, δημιουργώ, ηγεμονεύω. Εξηγώντας το όνομα του Κρόνου, ο Πλάτων (Κρατύλος) αναφέρεται στη ροή και την κίνηση: «Θαρρείς ότι τυχαία έδωσαν στον Κρόνο και τη Ρέα ονόματα που σημαίνουν ροές;». Στην Ησιόδεια Θεογονία και Ορφική Θεολογία ο Κρόνος, ως άλλος Χρόνος, γεννιέται αφού έχει γεννηθεί ο Ουρανός και η Γη, δηλαδή αφού έχει δημιουργηθεί ο Χώρος. Ο Χρόνος δεν μπορεί να υφίσταται χωρίς τον Χώρο,

ΧΡΟΝΟΣ

καθώς ο Χρόνος είναι η κίνηση του Χώρου. Ο ορφικός ύμνος απευθύνεται στον Κρόνο (Χρόνο) με τον στίχο «ω Κρόνε, γεννήτορα του αιώνα!».

Κρόνος και Ρέα, χρόνος και ροή, χρόνος και κίνηση. Ο χρόνος υπάρχει στη ροή (κίνηση) κι αυτή πάλι υπάρχει μέσα στον χρόνο. Ο Αριστοτέλης θα καταλήξει «άνευ τόπου και κενού και χρόνου κίνησιν αδύνατον είναι» (χωρίς τόπο, κενό και χρόνο η κίνηση είναι αδύνατη) (Περί Φυσικής 200β).

Ο Ιερός Αυγουστίνος, απαντώντας στο ερώτημα που του τέθηκε «τι έκανε ο Θεός προτού δημιουργήσει το σύμπαν;», συνόψισε αυτή τη σχέση χώρου και χρόνου με τα εξής: «Η έννοια του χρόνου δεν έχει νόημα πριν την αρχή του σύμπαντος. Ο χρόνος είναι μια ιδιότητα του σύμπαντος και συνεπώς, δεν υφίσταται χρόνος πριν από το σύμπαν». Ο χρόνος άρχισε να τρέχει αφότου ο Θεός δημιούργησε τον συμπαντιαίο χώρο, δηλ. τον ουρανό και τη γη. Επομένως ο Θεός, ως Δημιουργός, βρίσκεται εκτός χρόνου, αιdios και αιώνιος, και συνεπώς δεν υφίσταται γι' Αυτόν παρελθόν, παρόν και μέλλον. Ο χρόνος θα σταματήσει την ευθύγραμμη πορεία του, όταν «*θέλει ελθεί η ημέρα του Κυρίου ως κλέπτης εν νυκτί, καθ' ην οι ουρανοί θέλουσι παρέλθει με συριγμόν, τα στοιχεία δε πυρακτούμενα θέλουσι διαλυθή, και η γη και τα εν αυτή έργα θέλουσι κατακαή*», (Β' Πέτρου 3/10). Μην υπάρχοντος πλέον του ουρανού και της γης της παρούσας δημιουργίας, η πορεία του χρόνου θα έχει φτάσει στο τέρμα της. «*Κατά δε την υπόσχεσιν αυτού νέους ουρανούς και νέαν γην προσμένομεν, εν οίς δικαιοσύνη κατοικεί*», (Β' Πέτρου 3/13). Αυτή δε η νέα δημιουργία θα εκτείνεται στην εξώχρονη ευλογημένη αιωνιότητα, της οποίας ορισμό και περιεχόμενο μάς δίνει ο Λόγος Του: «*Αύτη είναι η αιώνιος ζωή, το να γνωρίζωσι Σε τον μόνον αληθινόν Θεόν και τον οποίον απέστειλεις Ιησούν Χριστόν*», (Ιωάννης 17/3).

Αλλά και ο χρόνος παρουσίας του κάθε ανθρώπου σε αυτή τη γη, η διάρκεια του οποίου ονομάζεται βίος, είναι και αυτός πεπερασμένος. Αρχεται με τη σύλληψη και παύει με τον θάνατο, όταν το πνεύμα παραδίδεται στον Θεό που το έδωσε, η ψυχή πηγαίνει εκεί που διάλεξε ο άνθρωπος όσο ζούσε, και το σώμα επιστρέφει στο χώμα, από το οποίο και ελήφθη. Έτσι αθάνατη η ενσυνείδητη ψυχή, εγκαταλείποντας αυτόν τον κόσμο, εισέρχεται στην εξώχρονη αιωνιότητα.

“ *«Χρόνος είναι εις πάντα,
και καιρός παντί πράγματι
υπό τον ουρανόν.
Καιρός του γεννάσθαι και
καιρός του αποθνήσκειν...»*,

(Εκκλησιαστής 3/1, 2 επ.) ”

Ως εκ τούτου, η πορεία του χρόνου σε σχέση με την παρουσία του ανθρώπου σε αυτόν τον κόσμο είναι ευθύγραμμη [γένεση, βίος, θάνατος, κρίση, αιωνιότητα, *«καθώς είναι αποφασισμένον εις τους ανθρώπους άπαξ να αποθάνωσι, μετά δε τούτο είναι κρίσις»* (Εβραίους 9/27)], σε αντίθεση με την αντίληψη Στωικών, Πυθαγορείων και διαφόρων ανατολικών θρησκειών, που πίστευαν και πιστεύουν ότι ο χρόνος κυλάει κυκλικά, με την έννοια ότι όλα τα όντα, μαζί και ο άνθρωπος, διανύουν μια κυκλική διαδρομή, καταστρεφόμενα και επανεμφανιζόμενα στον χώρο κατά τακτά διαστήματα, σε μια αέναα επαναλαμβανόμενη ανακυκλούμενη πορεία.

Η μεγάλη τομή στην εξέλιξη του χρόνου και στην Ιστορία του σύμπαντος ήταν τότε που ήλθε το ‘πλήρωμα του χρόνου’ (το τέρμα δηλ. της Παλαιάς Οικονομίας, της περιόδου παιδαγωγικής προπαρασκευής της ανθρωπότητας δια του Νόμου και των Προφητών) και *«εξαπέσειλθεν ο Θεός τον Υιόν αυτού, όστις εγεννήθη εκ γυναικός και υπετάγη εις τον νόμον, διά να εξαγοράση τους υπό νόμον, διά να βλάβωμεν την υιοθεσίαν»*, (Γαλάτας 4/4,5), εγκαινιάζοντας τη νέα εποχή της Καινής Διαθήκης. Η είσοδος του Υιού του Θεού στον χρόνο, με την ενσάρκωσή του στο πρόσωπο του Ιησού Χριστού, είναι η κορυφαία στιγμή της Ιστορίας του Κόσμου και της Ιστορίας της Ανθρωπότητας. Οι σταθμοί, κατά το Θείο Σχέδιο στο οποίο πλήρως υπετάγη, του περάσματος του Ιησού Χριστού από την Ιστορία ήταν η Γέννηση, ο Σταυρός, η Ανάσταση, η Ανάληψη, η Δόξα. Αν δεν γίνει όμως η αποδοχή αυτού του Χριστού και το κορυφαίο γεγονός στην προσωπική ζωή του κάθε ανθρώπου, τότε αυτός που τον απέρριψε θα κριθεί σε κρίση αιώνιας απώλειας, επειδή *«το φως ήλθεν εις τον κόσμον, και οι άνθρωποι ηγάπησαν το σκότος μάλλον παρά το φώς· διότι ήσαν πονηρά τα έργα αυτών»*, (Ιωάννης 3/19).

Ο Αϊνστάϊν επανέφερε σε εφαρμοσμένη μορφή την παλαιά μυθο-φιλοσοφική άποψη της αναπόσπαστης ενότητας χώρου και χρόνου και ανήγαγε τον χρόνο στα

επίπεδα μιας τέταρτης διάστασης, αντικαθιστώντας τον τρισδιάστατο κόσμο που μας περιβάλλει σε μια νέα τετραδιάστατη συμπαντική πραγματικότητα, αυτήν του χωροχρόνου, με τη διατύπωση της Ειδικής και Γενικής Θεωρίας της Σχετικότητας. Σύμφωνα με αυτήν, ο χρόνος δεν αποτελεί μία ακατάπαυστα ρέουσα ουσία, αλλά ένα σχετικό μέγεθος, που η τιμή του εξαρτάται από την ταχύτητα του παρατηρητή που κάνει την μέτρηση. Έτσι, ενώ ο ‘Χρόνος του Αϊνστάϊν’ για ταχύτητες που προσεγγίζουν ή φθάνουν θεωρητικά την ταχύτητα του φωτός είναι στην ουσία μια νέα διάσταση που υπόκειται, ανάλογα με τις συνθήκες, σε συστολές και διαστολές, για πολύ μικρές ταχύτητες, σαν αυτές που παρουσιάζονται πάνω στη Γη, ο χρόνος ταυτίζεται με τον ‘Νευτώνειο Χρόνο’, ο οποίος -μετρούμενος σε ώρες, ημέρες, μήνες και έτη- διευκολύνει την καθημερινή ζωή μας, της οποίας τις ποικίλες εναλλαγές μάς επισημαίνει ο Λόγος του Θεού: *«Χρόνος είναι εις πάντα, και καιρός παντί πράγματι υπό τον ουρανόν. Καιρός του γεννάσθαι και καιρός του αποθνήσκειν...»*, (Εκκλησιαστής 3/1, 2 επ.). Γι’ αυτό καθημερινό αίτημά μας πρέπει να είναι *«δίδαξον ημάς να μειρώμεν ούτω τας ημέρας ημών, ώστε να προσκολληώμεν τας καρδίας ημών εις την σοφίαν»*, (Ψαλμός 90/12). Η καρδιά γαλπνεύει, καθώς παραδίδεται πλήρως σε Αυτόν: *«Εις τας χείρας Σου είναι οι καιροί μου»*, (Ψαλμός 31/15).

Στην αναμονή ενός ακόμα δύσκολου χρόνου, κατά πως προειδοποιούν οι ειδικοί, καθώς βαριά τα σύννεφα μαζεύονται στον ορίζοντα της ανθρωπότητας όλο και πιο πυκνά, *«οποίοι πρέπει να ήσθε σεις εις ποθήτευμα άγιον και ευσέβειαν»*, (Β’ Πέτρου 3/11). Μια απαίτηση εκ μέρους του Θεού από τους δικούς Του, μέσα σε έναν κόσμο βρωμιάς και ασέβειας, να περπατήσουν σε δρόμους αγιότητας και ευσέβειας, κάτι που τόσο έχει ανάγκη η εκκλησία των ημερών μας. Τώρα, που το πιο πικρό σκοτάδι σμίγει λίγο πριν ξημερώσει, *«ας καίρωμεν και ας αγαθλιώμεθα και ας δώσωμεν την δόξαν εις αυτόν, διότι ήλθεν ο γάμος του Αρνίου, και η γυνή αυτού ντοιμάσεν εαυτήν»*, (Αποκάλυψις 19/7). Να, λοιπόν, ο πνευματικός στόχος για την εκκλησία Του τη νέα αυτή χρονιά που έρχεται: Η Νύμφη να ετοιμάσει τον εαυτό της για την ευλογητή στιγμή της ένωσής της με τον Νυμφίο. Αυτή η ετοιμασία, σε αντίθεση με τη στενοχωρία των καιρών, είναι νοητή μόνο μέσα σε αισθήματα χαράς και αγαλλίασης, νίκης και θριάμβου. Μυριοστόμο ανεβαίνει στους ουρανούς το τραγούδι της μακαρίας προσμονής, που έχει επωδό και ακροτελεύτιο στίχο του: *«Αμήν, ναι, έρχου, Κύριε Ιησού»*, (Αποκάλυψις 22/20).

Τέρτιος Πετροβατζής

Καλλιεργείς μια ακλόνητη πίστη τον καιρό του κορωνοϊού;

Καθώς κινούμαστε, ας ελπίσουμε, προς το τέλος της πρώτης φάσης της συνάντησής μας με τον κορωνοϊό, ότι αξίζει τον κόπο να συλλογιστούμε τα θέματα που έχουν προκύψει για λόγους ευαγγελισμού και απολογητικής.

Πολλά καλά βιβλία και διαδικτυακές εκπομπές (podcasts) έχουν κυκλοφορήσει, προσφέροντας μια Χριστιανική απάντηση σε κάθε υπαινιγμό, ότι η ύπαρξη του Covid-19 υπονομεύει την πίστη σε έναν φιλάγαθο Θεό. Μια πρώτη προτίμηση είναι το βιβλίο του John Lennox «Πού είναι ο Θεός στον κόσμο του κορωνοϊού;», που δείχνει τη δύναμη της Χριστιανικής κοσμοθεωρίας να εξηγήσει τον πόνο. Ανάμεσα σε άλλα βιβλία που αποτελούν τροφή για σκέψη είναι «Ο Θεός και η Πανδημία» του N.T. Wright και «Ο Ιός ως Κάλεσμα στην Πίστη» του Walter Brueggemann.

Μερικά από αυτά κυκλοφόρησαν γρήγορα, πράγμα που αντικατοπτρίζει το γεγονός ότι δεν υπάρχει ουδέν νέον υπό τον ήλιον. Είτε αντιμετωπίσουμε τον καρκίνο, την πνευμονία, κάποιο σεισμό ή αστεροειδή, η ερώτηση είναι η ίδια: πώς είναι δυνατόν ένας καλός Θεός να επιτρέψει τέτοιον – φαινομενικά τυχαίο – πόνο; Προφανώς όταν πρόκειται για δολοφονία ή πόλεμο, είναι διαφορετική η υπόθεση καθώς οι άνθρωποι είναι υπεύθυνοι. Πολλοί Χριστιανοί καταφεύγουν στο επιχείρημα της ελεύθερης βούλησης, σχετικά με αυτές τις δυσκολίες. Ο Θεός μας δημιούργησε με ευθύνη για τις πράξεις μας - τη στιγμή που δημιούργησε ανθρώπινα όντα, επέτρεψε το ενδεχόμενο του κακού.

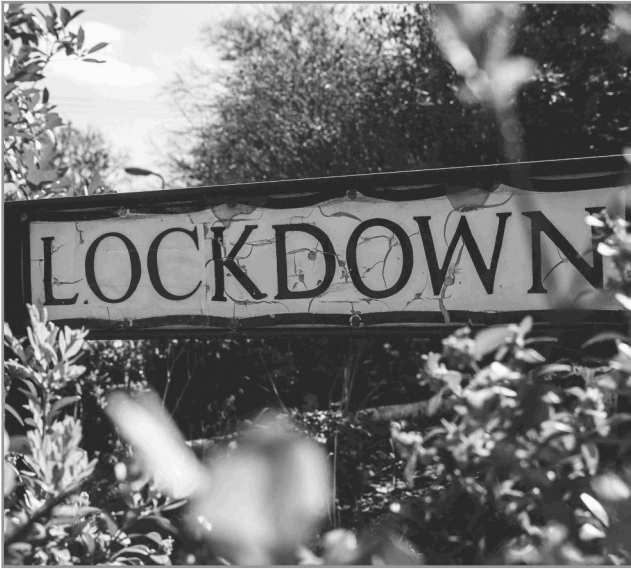
Οι ιοί, οι πανδημίες και οι διάφορες μορφές καρκίνου σχετίζονται ελαφρά μόνο με την ανθρώπινη συμπεριφορά. Η κατάχρηση των πόρων παίζει ρόλο. Και η ανθυγιεινή διατροφή προφανώς οδηγεί σε ταιλαπωρία. Χωρίς αμφιβολία οι νόμοι της Παλαιάς Διαθήκης απαγόρευαν την κατανάλωση νυχτερίδων για διάφορους λόγους, αλλά για πολλούς από μας υπάρχει το ενστικτώδες αίσθημα ότι υπάρχουν πλάσματα που θα ήταν καλύτερα να μην τα τρώμε. Περιμένουμε ακόμα διευκρίνιση για την πηγή του παρόντος ιού και τις «υγρές αγορές»¹ της Κίνας. Εντούτοις αυτές οι συνδέσεις είναι μερικές φορές αό-

ριστες και δεν μας δίνουν την πλήρη εικόνα.

Ο C. S. Lewis στο βιβλίο του «Το πρόβλημα του πόνου» μας βοήθησε να συγκεντρωθούμε στο θέμα του πόνου, όχι στα παθήματα γενικότερα. Άλλωστε, μια πανούκλα που δεν προκάλεσε κακό στους ανθρώπους δεν θα μας ενδιέφερε περισσότερο απ' ό,τι ένας σεισμός σε ακατοίκητο μέρος του κόσμου. Ίσως οι ιοί στη βιολογία και οι σεισμοί στη γεωλογία εξυπηρετούν κάποια χρήσιμη φυσική λειτουργία. Εκείνο που συνήθως εγείρει ερωτήματα για την πίστη σε έναν Αγαθό και γεμάτο Αγάπη Θεό είναι ο πόνος που προκαλείται για μας. Η γνωστή παρατήρηση του Lewis ακόμα νχεί αληθινή: «Ο πόνος απαιτεί πάντα την προσοχή μας. Ο Θεός ψιθυρίζει στις χαρές μας, μιλάει στις συνειδήσεις μας, αλλά και βροντοφωνάζει στους πόνους μας. Είναι το δικό Του μέγαφωνο για να ξυπνήσει έναν κουφό κόσμο.»

Το μέγαφωνο του Θεού ακούγεται σε όλους τους αιώνες. Μερικοί Βιβλικοί συγγραφείς αναγνώρισαν ότι κάποιες πληγές ήταν άμεση κρίση του Θεού (Λευ.26/25, Ιεζ.6/11). Πληγές αναφέρονται τουλάχιστον 100 φορές στην Αγία Γραφή, συνήθως σχετικά με τους κυρίαρχους σκοπούς του Θεού. Αυτό δεν αφορά μόνο την Παλαιά Διαθήκη, αλλά αποτελεί κομμάτι του αποκαλυπτικού οράματος του Ιωάννη στην Αποκάλυψη 6/8. Ίσως τα πρόσφατα γεγονότα μας βοήθησαν να λάβουμε υπόψη μας αυτές τις Βιβλικές παραπομπές, αλλά οι πληγές και οι ιοί πάντα αποτελούσαν κομμάτι της ζωής του πεσμένου ανθρώπου (σύμφωνα με εκτιμήσεις, οι πανδημίες συμβαίνουν περίπου 2 φορές σε έναν αιώνα – τον 19^ο αιώνα έγιναν τρεις). Είτε είναι κρίση Θεού, είτε μέρος της ύπαρξης σε πεσμένη δημιουργία, η πανδημία πρέπει να μας θυμίσει το μέγαφωνο του Θεού σ' έναν κουφό κόσμο.

Στο σημείο αυτό η Χριστιανική ηγεσία και η εκκλησιαστική μαρτυρία πρέπει να ακούγονται. Δεν πρέπει να συγχυζόμαστε και να εκπλησσόμαστε όταν συμβαίνουν κακά πράγματα. Δεν πρέπει να ισχυριζόμαστε ότι ξέρουμε γιατί γίνονται συγκεκριμένα κακά πράγματα. Πρέπει όμως να μιλήσουμε θαρραλέα και ξεκάθαρα για τα πράγματα που έχουν μεγαλύτερη σημασία. Ο θάνατος έχασε το κεντρί

του. Οι άνθρωποι έχουν μεγαλύτερη σημασία από τα υλικά αγαθά. Η δικαιοσύνη είναι αναμφίβολα πολυτιμότερη για ένα έθνος, απ' ό,τι το ΑΕΠ. Η ζωή είναι προσωρινή και μια μέρα όλοι μας θα αντιμετωπίσουμε την κρίση. Από το βιβλίο του Ιώβ μέχρι τα κηρύγματα του Μαρτίνου Λούθηρου βρίσκουμε την ίδια θαρραλέα πίστη εν μέσω φοβερού πόνου, βασάνων και αβεβαιότητας. Στο κήρυγμά του «Ένας Χαρούμενος Χριστιανός», ο C. H. Spurgeon επεσήμανε ότι οποιοσδήποτε μπορεί να ευχαριστήσει τον Θεό όταν Εκείνος του δίνει αφθονία, «αλλά ο Χριστιανός Τον ευλογεί ακόμα και όταν επιτρέπει δοκιμασίες στην προσωπική του ζωή, πιστεύοντας ότι ο Θεός είναι πολύ σοφός για να κάνει λάθος, και πολύ καλός για να είναι σκληρός. Τον εμπιστεύεται εκεί που δεν μπορεί να Τον ιχνηλατήσει, Τον ατενίζει στην πιο σκοτεινή ώρα, και πιστεύει ότι όλα είναι καλά». Η θαρραλέα πίστη και η γεμάτη αγάπη διακονία αποτελούν ένα μέρος του μεγάλου του Θεού σε έναν κουφό κόσμο.

Chris Sinkinson
Λέκτορας Απολογητικής,
Moorlands Collegeⁱⁱ

ⁱ (Σημ. Εβ ΒΗΜΑΤΟΣ) Μια «υγρή αγορά» πουλάει ζωντανά και νεκρά ζώα -συμπεριλαμβανομένων των ψαριών, των πιπνών, των νυχτερίδων, των πανγκορίνων και των χελώνων- για ανθρώπινη κατανάλωση. Αυτές οι αγορές είναι υγρές: Το νερό εκτοξεύεται στις πλευρές ανοικτών δοχείων γεμισμένων με ζώντα θαλάσσια ζώα τα οποία θα θανατωθούν.

ⁱⁱ Moorlands College: Χριστιανικό Θεολογικό Κολλέγιο στη Ν. Αγγλία. Έτος ίδρυσης 1948.

Ο Ανανίας της Παλιάς και -650 χρόνια μετά- της Καινής Διαθήκης

Το 609 περίπου π.Χ. ένας ψευδοπροφήτης με το όνομα Ανανίας υπόσχεται μέσα στον οίκο του Κυρίου και μπροστά στους ιερείς και ολόκληρο τον υποδουλωμένο λαό την απελευθέρωση από τον βασιλιά της Βαβυλώνας, τον Ναβουχοδονόσορα, και την επιστροφή όλων των σκευών του οίκου του Κυρίου μαζί με τον υιό του βασιλιά του Ιούδα, του Ιωακείμ. Όμορφα, ίσως, και ελπιδοφόρα νέα, που όμως ήταν ψέματα και δεν αντιστοιχούσαν στα λόγια του Θεού προς τον λαό.

Όταν ο προφήτης Ιερεμίας τον έλεγξε με τα λόγια, ότι προφήτης, που τον έστειλε ο Κύριος είναι εκείνος, που τα λόγια του εκπληρώνονται, ο Ανανίας παραμένει στα ψέματά του με ακόμα πιο έντονο τρόπο, χωρίς να μετανοιώσει.

Αποτέλεσμα: Η απάντηση του Θεού μέσω του προφήτη Ιερεμίας: μέσα σ' αυτή την χρονιά θα πεθάνεις - και πραγματικά στους επόμενους 2 μήνες πέθανε (Ιερεμίας, κεφάλαιο 28).

Περίπου 650 χρόνια αργότερα, λίγο μετά την ανάληψη του Κυρίου μας στον ουρανό - οι απόστολοι, μαζί με τους πρώτους πιστούς, είχαν τα πάντα κοινά. Δεν υπήρχε ένας ανάμεσά τους, που να είχε ανάγκη. Όσοι ήταν κάτοχοι χωραφιών ή σπιτιών, τα πουλούσαν και έφερναν το αντίτιμο της αξίας και το έβαζαν στα πόδια των αποστόλων και σε κάθε έναν δίδοταν ανάλογα με την ανάγκη του. Ωραίο περιβάλλον, γεμάτο αγάπη και εμπιστοσύνη.

Μέσα σε αυτό το περιβάλλον ζούσε ο Ανανίας με τη γυναίκα του τη Σαπφείρα, οι οποίοι και εκείνοι πούλησαν ένα κτήμα τους. Δεν ήταν υποχρεωμένοι, αλλά προφανώς ήθελαν και εκείνοι να κάνουν, όπως και οι υπόλοιποι. Δεν είχαν όμως εμπιστοσύνη στη δίκαιη μοιρασιά των αποστόλων και κράτησαν ένα μέρος των χρημάτων. Θα έλεγε κανείς, σήμερα, δικαίωμά τους.

Το να ακουμπήσουν στα πόδια των αποστόλων μέρος μόνο των χρημάτων, ήταν ψέμα - γιατί δεν ήταν μόνο αυτές οι εισπράξεις τους. Ήθελαν να κάνουν, ό,τι και οι υπόλοιποι, αλλά δίνοντας μέρος και όχι όλη τους την καρδιά.

Ο έλεγχος του Πέτρου δυνατός: Γιατί είπες ψέματα Ανανία και κράτησες μέρος των χρημάτων - αν ήθελες το άφηνες το κτήμα απούλητο ή μας έλεγες, ότι, απλώς μας έφερες κάποια χρήματα. Τα ψέματα που είπες τα είπες στον Θεό και όχι σε ανθρώπους. Αποτέλεσμα: Έπεσε και πέθανε εκείνη την ίδια στιγμή, το ίδιο και η γυναίκα του (Πράξεις, κεφ. 5/1-11).

Ο Ανανίας της Παλιάς και ο Ανανίας της Καινής Διαθήκης, 650 χρόνια αργότερα, η ίδια ιστορία, ψέματα και το αποτέλεσμα και των δύο - θάνατος.

Στις ημέρες μας ακούγεται πολύ έντονα ότι ο Θεός είναι αγάπη - και πράγματι είναι, αφού, ενώ είχαμε αμαρτήσει, Εκείνος μάς χάρισε τη λύτρωση διαμέσου του Υιού Του και παρ' όλο, που, εμείς οι ποιοί Του δώσαμε την καρδιά μας, μάς ελέγχει καθημερινά για τις αμαρτίες μας, ώστε να τις καταδικάζουμε αμέσως, και αυτό από αγάπη. Οι έλεγχοί Του γλυκείς και με σεβασμό στην ηθική μας ελευθερία.

Όμως, ας μη θεωρήσουμε ποτέ ότι, η Αγάπη του Θεού σημαίνει και παράβλεψη των αμαρτιών μας ή και ανοχή σε τυχόν ψέματα στη ζωή μας. Μπροστά στο Βήμα του Κυρίου δεν θα υπάρχουν δικαιολογίες, ούτε θα στέκει το «ο σκοπός αγιάζει τα μέσα». Το παράδειγμα με τους 2 Ανανίες ας μας θυμίζει συνεχώς, ότι: **α.** Ο Θεός είναι Άγιος και δεν ανέχεται την αμαρτία και τα ψέματα και **β.** ότι το αποτέλεσμα της αμαρτίας και των ψεμάτων είναι ο θάνατος.

Ανώνυμος

«Και δίκαιον Λωτ καταπονούμενον υπό της των αθέσμων εν ασεσθγεία αναστροφής ερρύσατο» («και ηλευθέρωσε τον δίκαιον Λωτ καταθλιβόμενον υπό της ασεσθγούς διαγωγής των ανόμων») Β' Πέτρ.2/7

Η Αγία Γραφή συχνότατα αναφέρει ότι ο Θεός κάνει διάκριση μεταξύ αδίκων και δικαίων.

Με ξεκάθαρο τρόπο γράφει (Β' Πέτρ.2/4-6) ότι ο Θεός έκανε τις τρεις μεγάλες κρίσεις, στον πονηρό αγγελικό κόσμο, στον αρχαίο κόσμο της ασέβειας και στις πόλεις των Σοδόμων και των Γομόρρων. Όμως σε σχέση με τη δεύτερη κρίση, μας λέει ότι διαφύλαξε τον Νώε, τον κήρυκα της δικαιοσύνης. Αναφερόμενη δε η Γραφή στην τρίτη κρίση, μας δίνει τη μαρτυρία της επέμβασης του Θεού ότι ελευθέρωσε (**ερρύσατο**) τον Λωτ.

Πάντως, είναι άξια πολλής προσοχής η προσωπικότητα του Λωτ και η συμπεριφορά του, που παρουσιάζουν σε αρκετά σημεία χαρακτηριστικά παρόμοια με τα δικά μας, σήμερα. Είναι δε πολύ χρήσιμο να αναλύσουμε για λίγο την προσωπικότητα του Λωτ:

1. Γνωρίζουμε ότι, εξ αφορμής της σύγκρουσης των ποιμένων του με τους ποιμένες του θείου του Αβραάμ (Γεν.13/5επ) οι δρόμοι τους έπρεπε να χωρίσουν.
2. Η μεγαλοψυχία του Αβραάμ τον οδήγησε να αποφασίσει και να προτείνει στον Λωτ να διαλέξει όποια περιοχή θα ήθελε με τα θαυμάσια εκείνα λόγια: *«Είπε δε ο Αβραμ προς τον Λωτ, Ας μη ήναι, παρακαλώ, έρις μεταξύ εμού και σου, και μεταξύ των ποιμένων μου και των ποιμένων σου· διότι αδελφοί είμεθα ημεείς· δεν είναι πάσα η γη εμπροσθέν σου; διαχωρίσθητι ριπίπν απ' εμού· εάν συ υπάγης εις τα αριστερά, εγώ υπάγω εις τα δεξιά· και εάν συ εις τα δεξιά, εγώ εις τα αριστερά.»* (Γεν.13/8-9).
3. Ο Λωτ έκανε την επιλογή του, η οποία, καθώς μας δίνεται από την Αγία Γραφή, είναι πολύ χαρακτηριστική: *«Και υψώσας ο Λωτ τους οφθαλμούς αυτού, είδε πάσαν την περίχωρον του Ιορδάνου, ότι εποίτζετο όλη πρό τού να καταστρέψη ο Κύριος τα Σόδομα και τα Γόμορρα, ως παράδεισος του Κυρίου, ως η γη της Αιγύπτου, έως να υπάγη τις εις Σηνώρ. Και έκλιξεν εις εαυτόν ο Λωτ πάσαν την περίχωρον του Ιορδάνου· και μετεσκήνωσεν ο Λωτ προς ανατολής, και διεχωρίσθησαν ο εις από του άβηλου.»* (Γεν.13/10-11).
4. Αλλά, το πράγμα έχει και συνέχεια. Διαβάζουμε: *«...ο δε Λωτ κατώκπεσ μεταξύ των πόλσεων της περιχώρου, και έστησε τας σκηνάς αυτού έως Σοδόμων.»* (Γεν.13/12β). Με άλλα λόγια πλησίασε την κατοικία του «μέχρι τα Σόδομα /έως Σοδόμων». Η φράση αυτή είναι πολύ χαρακτηριστική, επειδή δείχνει πώς ξεκινούν οι διαφοροί συμβιβασμοί, οι οποίοι – σγά-σγά, αλλά τελικά – οδηγούν σε τέλεια προσαρμογή και συμμόρφωση με τον κόσμο τριγύρω μας.
5. Λίγο πιο κάτω βλέπουμε ότι ο Λωτ είχε πολλά «πάρειδωσε» με τους κατοίκους των Σοδόμων, καθώς βρισκόταν ήδη μέσα στην πόλη και είχε δοσοληψίες μαζί τους. Έτσι, όταν κάποια στιγμή έγινε η επίθεση από ξένους βασιλιά-

Σόδομα

δες και είχαν συλλάβει και κατοίκους των Σοδόμων, συνέλαβαν μαζί και τον Λωτ. Μόνον ύστερα από πολεμική επιχείρηση που πραγματοποίησε ο θείος του, ο Αβραάμ, τον απελευθερώνει, (δες Γεν, κεφ. 14 και ιδιαίτερα Γεν.14/13-17 και 21-24).

6. Αλλά το πράγμα με τον Λωτ δεν τελειώνει εδώ. Ο Λωτ φαίνεται ότι είχε γίνει ένα κύριο και δυναμικό στέλεχος των Σοδόμων. Όταν ο Θεός στέλνει τους αγγέλους Του στα Σόδομα για να τον ελευθερώσει, πριν ακόμα ξεσπάσει η θεία οργή με τη φοβερή καταστροφή, διαβάζουμε τα εξής: *«Ηλθον δε οι δύο άγγελοι εις τα Σόδομα το εσπέρας· και εκάθητο ο Λωτ παρά την πύλην των Σοδόμων· ιδών δε ο Λωτ, εσπκόθη εις συνάντησιν αυτών, και προσεκύνησεν επί πρόσωπον έως εδάφους»* (Γεν.19/1). Η θέση του Λωτ δίπλα στην πύλη των Σοδόμων φανερώνει ότι είχε πλέον αποκτήσει όνομα και δόξα και είχε πάρει θέση δίπλα στους άλλους πρεσβυτέρους της πόλης των Σοδόμων. Γι' αυτό βλέπουμε και τη διαμαρτυρία των Σοδομιτών όταν τους υπέδειξε να μην κακοποιήσουν τους δύο αγγέλους. Αντέδρασαν ως εξής: *«Οι δε είπον, Φύγε απ' εκεί. Και είπον, Ούτος ήλθε διά να παροικίση· θέλει να γείνη και κριτής; τώρα θέλομεν κακοποιήσει σε μάλλον παρά εκείνους. Και εβίαζον τον άνθρωπον τον Λωτ καθ' υπερβολή, και επιησίασαν διά να συντριψίωσι την θύραν.»* (Γεν.19/9).

Αυτή είναι η πορεία ενός ανθρώπου, που είχε καταβολές από τον ευσεβή θείο του, τον Αβραάμ. Είχε καταφέρει να ζει συμβιβασμένος μέσα στον κόσμο. Η γυναίκα του, όπως δείχνει η συνέχεια, δεν είχε εμποτιστεί πλήρως από τη γνώση του αληθινού Θεού (Γεν.19/26). Είχε πάρει μονάχα μια φτωχή γνώση για τον Θεό, από όσα γνώριζε ο άνδρας της, ο Λωτ. Οι μέλλοντες γαμπροί του, επίσης, ούτε κι αυτοί φαίνεται να είχαν πλήρη γνώση των αληθειών που κατείχε ο ίδιος ο Λωτ (Γεν.19/14). Αλλά και οι θυγατέρες του δεν δείχνουν να γνωρίζουν όσα θα έπρεπε για τον αληθινό Θεό (Γεν.19/30επ).

Όμως, παρά τη δραματική του πορεία, φαίνεται ότι, μεσολάβησε μια έντονη στροφή του προς την αλήθεια και προς τον Θεό, που είχε γνωρίσει κοντά στον θείο του, τον Αβραάμ. Γι' αυτό και εδώ βλέπουμε ότι ο Πέτρος τον ονομάζει **«δίκαιον»**. Και όχι μόνον, αλλά η Γραφή μιλάει πλέον επαινετικά για τον Λωτ, με τα λόγια **«καταπονούμενον υπό της των αθέσμων εν ασεσθγεία αναστροφής»**. Η φράση αυτή είναι πολύ χαρακτηριστική. Φανερώνει, τον έντονο ψυχικό πόνο με τον οποίο ζούσε (**«καταπονούμενον»**), από το μέγεθος της διαστροφής των Σοδομιτών, όπως μας αποκαλύπτεται με τη φράση **«της των αθέσμων εν ασεσθγεία αναστροφής»**.

Οι δύο λέξεις που χρησιμοποιούνται εδώ είναι χαρακτηριστικές. **Αναστροφή** σημαίνει, την κάθε κίνηση και εκ-

και Γόμορρα - ο Λωτ

δήλωση της ανθρώπινης συμπεριφοράς προς κάθε κατεύθυνση. Την καλύτερη εικόνα και ερμηνεία της λέξης μας δίνουν οι κινήσεις ενός δελφινιού: Κάτω, επάνω, μέσα, έξω, με διαρκείς περιστροφές κλπ. Και όλη αυτή η **αναστροφή** τους σχετιζόταν με τη δεύτερη λέξη, την ασέλγεια, που σημαίνει ηθική παραλυσία, ακολασία, με αισχρές και κτηνώδεις ανήθικες εκδηλώσεις.

Γι' αυτό και ο Θεός, ανάμεσα στους ασεβείς κατοίκους της περιοχής, μεταξύ των αθέσμων, τον ξεχώρισε και τον ονόμασε δίκαιο. Τον ελευθέρωσε δε (ερρύσατο) από την κρίση που επέφερε επάνω στις πόλεις εκείνες.

Στη συνέχεια, πληροφορούμαστε ότι, **«βλέμματι γαρ και ακοή ο δίκαιος, εγκατοικών εν αυτοίς, ημέραν εξ ημέρας ψυχὴν δικαίαν ἀνόμοις ἔργοις εβασάνιζεν»** («διότι ο δίκαιος, κατοικών μεταξύ αυτών, δι' ὁράσεως και ακοῆς εβασάνιζεν ἀπὸ ἡμέρας εἰς ἡμέραν τὴν δικαίαν αὐτοῦ ψυχὴν διὰ τὰ ἀνόμα ἔργα αὐτῶν»), Β' Πέτρ.2/8). Μας δίνονται τώρα περισσότερες λεπτομέρειες. Ο Λωτ έβλεπε με τα ίδια του τα μάτια – αλλά και άκουγε – πάρα πολλές φορές εκδηλώσεις διεστραμμένης συμπεριφοράς των γύρω του (βλέμματι γαρ και ακοή). Και τούτο, επειδή κατοικούσε ανάμεσά τους (**«εγκατοικών εν αυτοίς»**). Ερώτημα, πάντως, αναπάντητο παραμένει το γεγονός, γιατί δεν έφευγε από εκεί.

Ένας σοβαρός λόγος θα ήταν, προφανώς, ότι είχε πια γεράσει (Γεν.19/31). Ένας άλλος, ενδεχόμενος, λόγος ίσως να ήταν, μήπως η γυναίκα του δεν θα ήθελε να τον ακολουθήσει (δες Γεν.19/26). Κι ακόμα, ίσως η πατρική του καρδιά επιθυμούσε να προστατεύσει τις ανύπαντρες θυγατέρες του, μια που κι αυτές, πιθανότατα, δεν θα ήσαν πρόθυμες να τον ακολουθήσουν. Μπορεί να υπήρχαν και άλλοι λόγοι, όπως: Και πού αλλού να πήγαινε, μια που, όχι μονάχα οι πόλεις, αλλά και ολόκληρη η περιοχή βρισκόταν μέσα σε έντονο ξεπεσμό (δες Γεν.19/28). Πάντως, η παραμονή του στον τόπο εκείνο, από πολλές πλευρές εγκυμονούσε κινδύνους.

Πληροφορούμαστε, μάλιστα, ότι καθημερινά (**«ἡμέραν εξ ἡμέρας»**) η ψυχή του βασανιζόταν (**«ψυχὴν δικαίαν... εβασάνιζεν»**). Η λέξη αυτή, εβασάνιζεν, εκφράζει βαθύτατο πόνο και ψυχικό βασανισμό.

Και είναι αξιοσημείωτο το γιατί βασανιζόταν η ψυχή του Λωτ, επειδή έβλεπε τα άνομα έργα που λάμβαναν χώρα ολόγυρά του (**«ἀνόμοις ἔργοις»**). Αυτό αποτελεί και ένα σημάδι για τη βαθιά μεταστροφή του στις ρίζες της πίστης του θείου του Αβραάμ.

Ο Θεός, όμως, δεν μένει απαθής προς τους δικούς Του, προς εκείνους οι οποίοι τον φοβούνται, **«οἶδεν Κύριος εσεβείς εκ πειρασμού ρύεσθαι, ἀδίκους δε εἰς ἡμέραν κρίσεως κολληζομένους τηρεῖν»** («εξεύρει ο Κύριος να εβουθερόνη εκ του πειρασμού τους εσεβείς,

τους δε ἀδίκους να φυλάττη εἰς τὴν ἡμέραν τῆς κρίσεως διὰ να κολλάζονται»). Με τα λόγια αυτά ο Πέτρος φέρνει στη μνήμη των αναγνωστών του, αλλά και στη δική μας μνήμη, τα λόγια του εδαφίου της Α' επιστολής του (1/7), όπου διαβάζουμε: **«ἵνα ἡ δοκιμὴ τῆς πίστεώς σας ποιητὴ τιμιωτέρα οὔσα παρά το χρυσίον το φθειρόμενον, διὰ πυρός δε δοκιμαζόμενον, ευρεθῆ εἰς ἔπαινον και τιμὴν και δόξαν, ὅταν φανερωθῆ ὁ Ἰησοῦς Χριστός»**. Δηλαδή, η πίστη του λυτρωμένου ίσως χρειαστεί να περάσει μέσα από μια πύρινη δοκιμασία.

Ο Κύριος βρίσκει πάντοτε έναν τρόπο (**«οἶδεν Κύριος εσεβείς εκ πειρασμού ρύεσθαι»**) να διασώσει τους δικούς Του (Α' Κορ.10/13) όπως εδώ, στην περίπτωση του Λωτ. Ενώ, αντίθετα, **«τους δε ἀδίκους να φυλάττη εἰς τὴν ἡμέραν τῆς κρίσεως διὰ να κολλάζονται»**, για τους οποίους έχει προσδιορίσει ορισμένη ημέρα για να κάνει την κρίση Του. Πράγμα άλλωστε που προαναγγέλλει ότι θα κάνει και για ολόκληρη την οικουμένη, **«διότι προσδιώρισεν ἡμέραν, εν ἣ μέλλῃ να κρίνη τὴν οικουμένην εν δικαιοσύνῃ διὰ ἀνδρός τον οποίον διώρισεν, και ἔδωκεν εἰς πάντας βεβαίωσιν περὶ τούτου, ἀναστήσας αὐτόν εκ νεκρῶν»** (Πράξ. 17/31). Σχετικά παραδείγματα έδωσε ήδη πιο πάνω, καθώς προανέφερε τους ξεπεσμένους αγγέλους, τους ασεβείς και αμετανόητους στις ημέρες του Νώε και, στην περίπτωση του Λωτ, τους Σοδομίτες.

Πριν, όμως, κλείσουμε, δεν θα πρέπει να παραλείψουμε στο να εξετάσουμε και την πολύ σημαντική λέξη **«κολληζομένους»**, που αναφέρεται στο κείμενό μας. Και τούτο, επειδή, αφενός μεν λόγω της έννοιάς της – η οποία δείχνει ότι μιλάει για κρίση και τιμωρία, και όχι μόνον – αφετέρου δε, και λόγω της μορφής στην οποία μας δίνεται, (κολαζομένους, παθητική μετοχή ενεστώτα), φανερώνει μία συνεχή και ασταμάτητη κατάσταση αιώνιας κρίσης. Αυτόματα δε, η ίδια αυτή λέξη, από το ρήμα κολλάζω, φέρνει στο νου μας τα όσα η Αγία Γραφή αναφέρει για την κόλαση, για την οποία, μάλιστα, ο Ιησούς Χριστός μιλάει με πολύ μεγάλη σοβαρότητα. Η κόλαση, κατά τον Λόγο του Θεού είναι το αποτέλεσμα της άρνησης του ανθρώπου να απαξιώσει την πρόσκληση της αγάπης του Θεού, στο να έχει συμμετοχή στην αιώνια ζωή. Υποδηλώνει δε ξεκάθαρα την αιώνια κατάσταση κρίσης του κάθε αμαρτωλού. Κατά δε τον μεγάλο διαχωρισμό, που θα λάβει χώρα, ακούμε τον Ιησού Χριστό να λέει: **«Και θέλουσιν ἀπέλθει οὔτοι μεν εἰς κόλλησιν αἰώνιον· οἱ δε δίκαιοι εἰς ζωὴν αἰώνιον»** (Ματθ. 25/46).

Η σοβαρότατη αυτή προειδοποίηση του Χριστού οπωσδήποτε πρέπει να απασχολήσει σοβαρά τον καθένα μας.

Σπύρος Φίλος

Δώρο αιώνιο και μη

Πολλές φορές ταξιδεύω προς τα πίσω. Δεν πληρώνω τίποτα μάλιστα, καθώς η διαδρομή είναι δωρεάν. Εισέρχομαι από όποια θύρα θέλω και επιλέγω τις στάσεις χωρίς καμιά δυσκολία. Το βαγονέτο κυλάει ακόμα στις ράγες. Και πού δεν με οδηγεί! Εξήντα χρόνια πίσω. Η μπλε αμαξοστοιχία, ο γνωστός «μουτζούρης», φθάνει στον τερματικό σταθμό του Πειραιά. Λάρισα, Θήβα, Αλίαρτος, Λιανοκλάδι, Αχαρνές, Αθήνα. Κάποιες απ' τις προηγούμενες στάσεις αυτής της ασθμαίνουσας «σαρανταποδαρούσας». Ανάμεσα στις γραμμές, μια φιγούρα με μπλε στολή και καπέλο να ανεβοκατεβαίνει απ' τα βαγόνια, άλλοτε να υψώνει και άλλοτε να κατεβάζει τα διάφορα σήματα για την κίνηση της αμαξοστοιχίας, ή την αλλαγή σιδηροτροχιάς. Ήταν ο θεός μου, σταθμάρχης, ένας άγγελος - προστάτης για την ασφάλεια της ζωής των ψυχών και του φορτίου.

Το βαγονέτο όμως, τώρα που χρησιμοποιώ, δεν μεταφέρει εργάτες της βάρδιας, κάρβουνο ή κάποια υλικά για τη συντήρηση των γραμμών. Αλλά η πολυτιμότητά του είναι ανεκτίμητη. Λέγεται **μνήμη** και μεταφέρει γεγονότα, εικόνες, πρόσωπα και συμβάντα, χαρούμενα ή πένθημα, της προσωπικής μου ζωής ή και της δημόσιας που συμπληρώνει το παζλ του μικρόκοσμου μας.

Μνήμη = ενθύμηση, θύμηση. Απ' τον δωρικό τύπο της λέξης **μνάμα** (εκ του μνάομαι, μμνήσκω). Με δυο λόγια, η πνευματική ικανότητα να διατηρεί ο άνθρωπος στη διάνοιά του ό,τι έμαθε ή γνωρίζει.

Αλλάζω λοιπόν ταχύτητα στη μηχανή και συνεχιζώ. Δεκαετία του εξήντα μετακομίζουμε από την Κυψέλη στο Γουδί. Μέλος της οικογένειας ταλαιπωρείται από αλλεργικό άσθμα. Το κλίμα της περιοχής είναι εξαιρετικό και το άσθμα μετά από ένα χρόνο παύει να ταλαιπωρεί τον ασθενή της οικογένειας. Εκεί ρίχνουμε άγκυρα, έχοντας προσαράξει

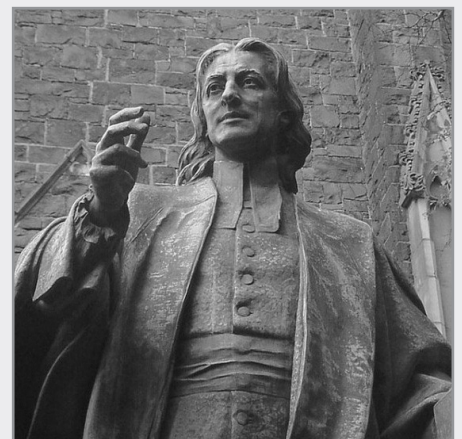
μέχρι σήμερα, απ' όπου πιστεύω ότι θα αναχωρήσουμε για να συναντήσουμε τον Κύριό μας.

Ειρήσθω εν παρόδω ότι είναι μία περίοδος στη διάρκεια της οποίας η Ελλάδα προσπαθεί να ανακάμψει κοινωνικά και οικονομικά από τις πληγές που προξένησε ο εμφύλιος σπαραγμός. Θυμάμαι ξεκάθαρα τις φυλακές Αβέρωφ, εκεί που είναι σήμερα ο Άρειος Πάγος επί της Λεωφόρου Αλεξάνδρας. Θυμάμαι επίσης το «Αγλαΐα Κυριακού» (νοσοκομείο των Παίδων), και το νοσοκομείο «Βασιλεύς Παύλος», το σημερινό πανεπιστημιακό «Λαϊκό Νοσοκομείο». Καθώς οι πληγές σιγά-σιγά επουλώνονται ο πληθυσμός προσπαθεί να παστέι από κάπου, βρίσκοντας ψήγματα χαράς, και ψυχικής ανάτασης. Βεβαίως οι πολιτικοί ταγοί της εποχής είχαν αντιληφθεί την ανάγκη αυτή. Έτσι στις μεγάλες χριστιανικές γιορτές, Πάσχα, Χριστούγεννα, καθώς και στις εθνικές επετείες, πλήθη συνέρρεαν στους εμπορικούς δρόμους με κύριο στόχο την αγορά των δώρων. Φτηνά ή ακριβά, δεν έχει σημασία. Αρκεί να ήταν δώρα. Αιόλου, Αγίου Μάρκου, Πλατεία Κοτζιά, Αθηνάς, Ερμού ζούσαν μέρες οικονομικής ανθοφορίας. Στην αγαπημένη και ιστορική Θεσσαλονίκη ο πυρήνας της εμπορικής δραστηριότητας ήταν η Αριστοτέλους, η αγορά Μοδιάνο, το Καπάνι, η Τοιμοσκή και η Εγνατία (τμήμα της γνωστής κατά τη ρωμαϊκή και βυζαντινή περίοδο «Via Reggia», η οποία συνέδεε τη Δύση με την Ανατολή).

Θα μπορούσαμε να πούμε, κάθε μαγαζί και δώρα και όλα τα δώρα κορηγός χαράς. Αυτή είναι η υγιής πλευρά. Το δώρο ως περίσσειμα αγάπης, ως ανταμοιβή μεγάλων κόπων και υπηρεσιών, ως έπαινος. Υπάρχει όμως και η άλλη πλευρά, η αρνητική, η ανήθικη, η σκοτεινή. Το δώρο σαν όπλο εξαγοράς ανθρώπων και συνειδήσεων. Αυτή την πλευρά ο Θεός την βδελύττει. Ας θυμηθούμε τους λόγους του Ιωσαφάτ προς τους κατοίκους των πόλεων του Ιούδα: «...*τώρα λοιπόν* ας

Ιωάννης Ουέσλεϋ (1703-1791): Άγγλος εργάτης του Ευαγγελίου του Ιησού Χριστού - Λόγοι προτρεπτικοί

- *Μη φλες κακό για κανέναν. Κράτησε τη σκέψη σου μέσα σου, ώσπου να έλθεις απέναντι στο πρόσωπο που αφορούν.*
- *Να είσαι επιμελής. Όχι παράκαιρα, μήτε ξόδευε περισσότερο καιρό από όσο πρέπει σε ανώφελες συζητήσεις.*
- *Να είσαι σοβαρός! Το επίγραμμά σου να είναι «Αγιασμός εις τον Κύριον».*
- *Δεν έχεις τίποτα να κάνεις, αηλιά μάηλην να ξοδέψεις, και ξοδέψου εις τον Κύριον.*
- *Φυλάξου από όλα τα πάθη και κήρυξε το Ευαγγέλιο σαν δούλος όλων.*
- *Μην ενεργείς πάντοτε κατά τη θέλησή σου. Χρησιμοποίησε τον χρόνο σου ανάλογα με το επάγγελμά σου, κηρύπτοντας, διαβάζοντας, σκεπτόμενος και προσευχόμενος.*
- *Μην νιρέπεται για τίποτα, παρεκτός της αμαρτίας.*

αναλώσιμο

είναι εφ' υμᾶς ο φόβος του Κυρίου, προσέχετε εις τας πράξεις σας διότι δεν είναι αδικία παρά Κυρίω τῷ Θεῷ ἡμῶν, οὐδὲ προσωποληψία, οὐδὲ δωροδοκία», (Β' Χρον.19/7). Και ακόμα πόσα έχει να μας πει η θλιβερή εκείνη διαγωγή του Ιωήλ και Αβιά, των υιών του Σαμουήλ, «...οὗτοι ἦσαν κριταί ἐν Βηρσαβεέ. Πῆλιν δεν περιεπάτησαν οἱ υἱοὶ αὐτοῦ εἰς τὰς οδοὺς αὐτοῦ, ἀλλ' ἐξέκλιναν ὀπίσω του κέρδους, καὶ ἐδωροδοκούντο, καὶ διέστρεφον τὴν κρίσιν», (Α' Σαμ.8/2-3).

Κάτω λοιπόν από τις προηγούμενες συνθήκες και ο δωροδοκῶν και ο δωρολήπτης αποτελούν πηκὴ ντροπῆ και λεκέ με ὅ,τι αὐτὸ συνεπάγεται, ἐνώπιον του ἁγίου Θεοῦ, ο οποίος «...εἶναι φως, καὶ σκοτία ἐν αὐτῷ δεν ὑπάρχει οὐδεμία», (Α' Ἰωάν.1/5). Δυστυχῶς ἡ ἱστορία εἶναι πολὺ παλιά και τόσο ἐπικαίρη. Στις Πράξεις των Ἀποστόλων, 24/25-26, ἡ γραφίδα του ευαγγελιστῆ Λουκά με τὴν καθοδήγηση του Ἁγίου Πνεύματος σκιαγραφεῖ ἐνώπιον μας τὸ ἀνάστημα ἐνός ἀναγεννημένου χριστιανοῦ. Ἦταν ὁ ἀπόστολος Παῦλος ἀπέναντι στον Φήλικα, διοικητῆ της Ἰουδαίας, ἐνός προσώπου ἀποδεκατισμένου ἀπὸ τὴν ἔλλειψη πηκῶν ἀρχῶν και ἀξιών.

Στη μεταξύ τους συζήτηση, τὰ λεγόμενα του Παύλου περὶ της εἰς Χριστὸν πίστεως, δικαιοσύνης, ἐγκρατείας και μελλούσης κρίσεως γέμισαν φόβο τον Φήλικα, ὁ οποίος ἀπύθυνε τους ἐξῆς λόγους στον ἀπόστολο, ἐδ. 25-26: «Καὶ τὸ παρὸν ὑπάγε, καὶ ὅταν ἴδῶ καιρὸν, θέλω σε μετακαθίσει. Ἐν ταυτῷ δε και ἤλπικεν ὅτι θέλουσι δοθεῖ εἰς αὐτὸν χρήματα ὑπὸ του Παύλου, διὰ να ἀποήσῃ αὐτὸν· ὅθεν και συχνότερα μετακαθίῃ αὐτὸν, ὡμίθει μετ' αὐτοῦ».

Με ἄλλα λόγια **προφάσεις ἐν ἁμαρτίαις**, ἀλλὰ ταυτόχρονα ἕνας δόλιος και υποκρυπτόμενος σκοπὸς του δημόσιου αξιωματούχου: ἡ ἐπιδίωξη ἀποκομιδῆς χρηματικού κέρδους. Στις μέρες μας οἱ λέξεις ἀνάλογες και ἀντίστοιχες: δωράκια, δῶρα ἢ μίζες.

Γυρίζω ἀκόμα για λίγο πίσω ἀνακαλώντας στη μνήμη μου δῶρα που πέρασαν ἀπ' τὰ χέρια μου, ἔκαναν τον κύκλο τους και χάθηκαν ἀπ' τὸ προσκῆνιο. Φθάρηκαν, χρησιμοποιήθηκαν για λίγο, πετάχτηκαν στα σκουπίδια και ἀπὸ κει σε κάποια χωματερή. Καθὼς ὅμως τὸ βαγονάκι κυλούσε, μπῆκε στη ζωὴ μου ἕνα δῶρο χωρίς περιτύλιγμα και χτύπησε τὴν πόρτα της ὑπαρξῆς μου. Τὸ περιεχόμενό του ἀνεκτίμητο πολὺτιμο και μὴ ἀναλώσιμο. Ὁ ἴδιος ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς, τὸ κέντρο και τὸ μέσο της ἀπολύτρωσῆς μου. Ἦταν τὸ χάρισμα, ἡ προσφορά, τὸ δῶρο του Πατέρα Θεοῦ σε ὅλο τὸ ἀνθρώπινο γένος, ὁ Υἱὸς Του ὁ ἀγαπῆτός, ὁ οποίος ἀπεστάλη και για μένα, χωρίς ἀντικαταβολὴ μάλιστα. Δεν ἀπέμενε παρά να τὸ ποτέψω. Ἔτσι και ἔγινε. Ἀκόμα και τώρα τὸ δῶρο αὐτό, τὸ εὐλογημένο πρόσωπο του Χριστοῦ, παραμένει ἀκτινοβόλο και ἀφθαρτο στη ζωὴ μου, καθὼς και στη ζωὴ ὅσων Τον δέχτηκαν διὰ πίστεως.

Στὴν πορεία μου, ὅπως συμβαίνει στὴν πορεία κάθε ποιοῦ, τὰ δῶρα πλήθαιναν. Δεν ἦταν υλικά, που και αὐτὰ τὰ χαρίζει τὴν κατάλληλη στιγμή ὁ οὐράνιος Πατέρας, ἱκανοποιώντας

κάποιες μέγιστες βιοτικές μας ἀνάγκες. Ἦταν ἡ ἐσωτερικὴ ζωὴ που χτίζει ἐν Χριστῷ. Ἡ οἰκοδομὴ της πραγματικῆς πνευματικῆς ζωῆς με σκέψεις ἐνδοξες, οὐράνιες, ἀποκαλύψεις για τὴν πραγματικὴ ζωὴ, τον θάνατο, τὸ ἀδιάφθορο και ἐντιμο περπάτημά μας για τὴ μαρτυρία του ἀγαπημένου μας Κυρίου. Ἡ τροφὴ ἀπὸ τὸ πνευματικὸ μεδούλι των αἰώνιων ἀληθειῶν και ὑποσχέσεων του Λόγου Του.

Πόσο χαρμόсуна ἀκούγονται τὰ λόγια του προφήτη Ησαΐα, 64/4: «Διότι ἐκ του αἰῶνος δεν ἔμαθον οἱ ἄνθρωποι, τὰ ὠτα αὐτῶν δεν ἴκουσαν, οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτῶν δεν εἶδον Θεὸν ἐκτός σου, ὅστις να ἔκαμε τοιαῦτα εἰς τους ἐπικαλυμένους αὐτὸν». Ὁ ἀπόστολος Πέτρος θα συμπληρώσει στη Β' ἐπιστολὴ του, 1/3-4: «Καθὼς ἡ θεία δύναμις αὐτοῦ ἐχάρισεν εἰς ἡμᾶς πάντα τὰ προς ζωὴν και εὐσέβειαν, διὰ της ἐπιγνώσεως του καθέσαντος ἡμᾶς διὰ της δόξης αὐτοῦ και ἀρετῆς· διὰ των ὁποίων ἐδωρήθησαν εἰς ἡμᾶς αἱ μέγισται και τίμιαι ἐπαγγελῆται, ἵνα διὰ τούτων γείνητε κοινωνοὶ θείας φύσεως, ἀποφυγόντες τὴν ἐν τῷ κόσμῳ ὑπάρχουσαν διὰ της ἐπιθυμίας διαφθοράν».

Πολλὲς φορές ἡ πύλη μπορεῖ να ἀποδειχθεῖ στενὴ και ἡ οδὸς τεθλιμμένη. Για τὰ παιδιά του Θεοῦ, ὅμως, ἀποτελεῖ τον εὐλογημένο μονόδρομο για τὴν ἀπόλαυση των δῶρων αὐτῶν.

Ἀγαπητοὶ ἀδελφοί, ἀγαπητοὶ ἀγνωστοὶ και γνωστοὶ φίλοι, «*ἡ νυξ προεχώρησεν, ἡ δε ἡμέρα ἐπιήσασεν ας ἀπορρίψωμεν λοιπὸν τὰ ἔργα του σκότους, και ας ἐνδυθῶμεν τὰ ὄπλα του φωτός*», (Ρωμ. 13/12). Καθὼς ὁ καινούργιος χρόνος ἤδη τρέχει ἀσταμάτητα – τὸ μόνο ἄλλωστε που μπορεῖ να κάνει – ὅλοι εμεῖς ας τείνουμε εὐήκοον οὖς, πνεῦμα ὑπακοῆς και καρδιά ἀγάπης στὴν προτροπὴ του Θεοῦ: «*Εάν λοιπὸν συνανέσσητε μετὰ του Χριστοῦ, τὰ ἄνω ζητεῖτε, ὅπου εἶναι ὁ Χριστὸς καθήμενος ἐν δεξιᾷ του Θεοῦ. Τὰ ἄνω φρονεῖτε, μὴ τὰ ἐπὶ της γῆς. Διότι ἀπεθάνετε και ἡ ζωὴ σας εἶναι κεκρυμμένη μετὰ του Χριστοῦ ἐν τῷ Θεῷ. Ὅταν ὁ Χριστὸς ἡ ζωὴ ἡμῶν, φανερωθῆ, τότε και σεις μετ' αὐτοῦ θέλητε φανερωθῆ ἐν δόξῃ*», (Κολ. 3/1-4).

Ἀς θυμόμαστε ὅμως πάντοτε, ὅτι για να κατευθυνθῶμε προς τὰ ἄνω θα πρέπει να ἀνηφορίσουμε. Δεν γίνεται ἀλλιῶς. Ἐκεῖ βρίσκεται ἡ ἄνω Ἰερουσαλήμ. Τὸ τέλος του προορισμοῦ μας, ὁ τερματικὸς σταθμὸς. Ἄνω σκῶμεν τὰς καρδίας, ἀγαπητοί.

Ἰωάννης Γρίζος

Απολογητική με απλά λόγια

ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΗ ΠΙΣΤΗ

Οι περισσότεροι άνθρωποι έχουν την αντίληψη, τόσο αυτοί που θρησκοούνται όσο και εκείνοι που δεν πιστεύουν στην ύπαρξη ενός Θεού όπως παρουσιάζεται στην Αγία Γραφή, ότι μεταξύ πίστης και επιστήμης απλώνεται ένα τεράστιο χάσμα. Θα πρέπει ευθύς εξ αρχής να πούμε ότι η αντίληψη αυτή είναι λανθασμένη. Πώς συμβαίνει όμως η πλειοψηφία των ανθρώπων να έχει την παραπάνω γνώμη;

Θα προσπαθήσουμε όσο το δυνατόν απλούστερα να εξηγήσουμε πώς επικράτησε τόσο πλατιά αυτή η άποψη.

Η αντίληψη αυτή στηρίζεται σε δύο κυρίως κατηγορίες «άγνοιας».

Η πρώτη και μεγαλύτερη «άγνοια» που έχει ο περισσότερος κόσμος, είναι ότι δεν ξέρει τι είναι Χριστιανική πίστη. Και η άγνοια αρχίζει με τον συσχετισμό που κάνουν οι περισσότεροι μεταξύ πίστης και θρησκείας.

Η Πίστη και η θρησκεία δεν ταυτίζονται. Και αυτό γιατί η Πίστη απευθύνεται στο πρόσωπο του Θεού, όπως αυτό αποκαλύπτεται μέσα στις Άγιες Γραφές, ενώ αντίθετα η θρησκεία, όπως σήμερα νοείται, είναι ένα σύστημα κανόνων, αντιλήψεων, παραδόσεων, που τους εισήγαγαν άνθρωποι, είτε αυθαίρετα, στηριζόμενοι σε λανθασμένους συλλογισμούς, είτε «λέγοντας» ότι στηρίζονται στην Αγία Γραφή. Τονίζω τη λέξη «λέγοντας» γιατί πολλές φορές, η στήριξη αυτή είναι ανεδαφική, εντελώς επιφανειακή και χρησιμοποιείται για να εδραιώσει προσωπικές θεωρίες και βολικές θεολογίες που αργότερα γίνονται απ' τον πολύ κόσμο δόγματα και πίστη.

Γνωστό είναι το παράδειγμα της παρ' ολίγον καταδίκης του Γαλιλαίου από τους θρησκοούμενους της εποχής του, επειδή ισχυρίστηκε ότι η γη γυρίζει. Η φωτιά της Ιεράς Εξέτασης τον περίμενε αν δεν ανακαλούσε.

Η δεύτερη «άγνοια», που έχει όμως επίδραση περισσότερο σε κείνους που πιστεύουν ειλικρινά στον Θεό, όπως η Βίβλος Τον περιγράφει, είναι ότι αγνοούν τι είναι επιστήμη. Λέγοντας «επιστήμη» εννοούμε κυρίως τις φυσικές (μαθηματικά, φυσική, χημεία, αστρονομία και βιολογία) γιατί εδώ φαίνεται πιο πολύ

η σύγκρουση, χωρίς να εξαιρούνται οι άλλες. Και αυτό διότι:

α) Η αντίληψη αυτών που πιστεύουν στον Θεό, μα και όλων των ανθρώπων, περί επιστήμης προέρχεται σε μεγάλο ποσοστό από τα άρθρα των εφημερίδων ή από εκλαϊκευμένες εκδόσεις ή από παρουσιάσεις στην τηλεόραση ή στο ραδιόφωνο και κυρίως στο διαδίκτυο. Αυτά παρουσιάζουν μια εικόνα αρκετά διαφορετική της πραγματικής. Και αυτό γιατί δεν έχουν σκοπό να δώσουν γνώση στο κοινό, αλλά ευχαρίστηση και εντυπωσιασμό. Μπορείτε να βρείτε στο διαδίκτυο αποδείξεις θεωριών ότι η γη είναι επίπεδη. Οι περισσότεροι δεν μπορούν να ελέγξουν την αλήθεια των παρουσιαζομένων στοιχείων. Κοιτούν μόνο το συμπέρασμα. Είναι γνωστές οι επιστημονικοφανείς θεωρίες του **Έριχ φον Ντένικεν (Erich von Däniken)** (1935 Ελβετία), συγγραφέα γνωστού για τις απόψεις του σχετικά με την επίδραση εξωγήινων στους αρχαίους πολιτισμούς. Πολύ σύντομα η επιστημονική κοινότητα θεώρησε τις απόψεις του και τις εκτιμήσεις του ψευδοεπιστήμη και ψευδοαρχαιολογία. Στις θεωρίες του ισχυρίζεται ότι ορισμένα αρχαία αντικείμενα ή κατασκευές που έχουν βρεθεί, όπως π.χ. ο μηχανισμός των Αντικυθήρων, το Στόουνχεντζ και ο χάρτης του Πίρι Ρέις, είναι τεχνολογικά μπροστά από την εποχή τους, και υποστηρίζει πως κάτι τέτοιο θα μπορούσε να είχε επιτευχθεί με την παρέμβαση των εξωγήινων.

Μια επιστημονική αρχή, θέση, αντίληψη, ανακάλυψη, απλουστεύεται αρκετές φορές κατά τρόπο γελοίο, επιμηκύνεται φανταστικά και παρουσιάζεται στον αναγνώστη σαν ένα ανάγνωσμα που έλκει μεν, αλλά που απέχει συγχρόνως πολύ από τη «γνώση πλήρη και ακριβή» που είναι ο ορισμός της επιστήμης.

Εάν π.χ. σε μια διάλεξη ειπωθεί ότι «όνειρο της επιστήμης είναι ένας τεχνητός ήλιος», την άλλη μέρα οι εφημερίδες θα γράψουν: «Θα φτιάξουμε τεχνητό ήλιο», ή «Ο άνθρωπος είναι πλέον Θεός, θα δημιουργήσει τεχνητό ήλιο». Κατ'αυτόν τον τρόπο οι υποθέσεις μετατρέπονται σε νόμους και γεγονότα. Αυτό είναι το πρώτο βήμα για μια λαθεμένη εικόνα.

β) Μα δεν είναι μόνο οι ανακρίβειες που γράφουν τα λαϊκά φύλλα, αλλά και αυτά που ισχυρίζονται οι

- ΕΠΙΣΤΗΜΗ

Ένα ανύπαρκτο χάσμα

ίδιοι οι επιστήμονες μερικές φορές. Αν κάποιος επιστήμονας πει ότι σήμερα δεν έχουμε ανάγκη του Θεού, τότε η επιστήμη παρουσιάζεται Αθεϊστική. Αν διαπιστωθεί ότι κάποιος επιστήμονας ζουν ελεεινή ζωή, τότε η επιστήμη κατηγορείται ως χυδαία και βρωμερή.

Όσο αυτά που λένε και που κάνουν μερικοί ή και πολλοί ανά τον κόσμο ιεροκήρυκες ή εκπρόσωποι του Θεού, αντιπροσωπεύουν και αποτελούν τη χριστιανική ζωή, άλλο τόσο και αυτά που λένε και που κάνουν πολλοί ή λίγοι επιστήμονες αποτελούν επιστήμη. Και όπως είναι λάθος να ισχυριστεί κανείς, ότι δεν υπάρχει πραγματική πνευματική ζωή από αυτά που παρατηρεί στους εκπροσώπους του χριστιανισμού, άλλο τόσο είναι άτοπο να ονομάσει κάποιος ξεπεσμένη την επιστήμη από αυτά που βλέπει σε μερικούς επιστήμονες. Και αυτό γιατί **η επιστήμη είναι «αληθής γνώση»** και όχι οι επιστήμονες.

γ) Μια άλλη άποψη είναι ότι η επιστήμη πρέπει να απορριφτεί από τους πιστούς, διότι καθιερώθηκε ως «ο θεός» της εποχής μας. Βεβαίως είναι θεός για όσους την θεοποίησαν, όπως είναι θεός το φαγητό για τους λαίμαργους. Δεν σταματήσαμε όμως να τρώμε επειδή μερικοί έκαναν το φαγητό θεό, όπως και δεν απορρίπτουμε τη γνώση, επειδή αρκετοί τη θεοποίησαν.

δ) Πολλοί πιστεύουν ότι αυτή η γνώση έχει ως σκοπό να αποδείξει την ανυπαρξία του Θεού. Ίσως γι' αυτό τη θεωρούν αρκετοί ως «δαιμονιώδη». Όμως, όταν πατάμε το γκάζι του αυτοκινήτου μας ή ανάβουμε τον ανεμιστήρα μας το καλοκαίρι, δεν χρησιμοποιούμε την επιστήμη της μηχανικής και του ηλεκτρισμού για να αποδείξουμε την ανυπαρξία του Θεού, αλλά ούτε και κανείς μας ποτέ σκέφτηκε ότι εκείνη τη στιγμή χρησιμοποιούμε μια δαιμονιώδη γνώση.

ε) Το βασικότερο όμως είναι, ότι όλες οι κατηγορίες πιστεύουν ότι οι βάσεις τόσο της πίστης όσο και της επιστήμης είναι διαφορετικές. Η πίστη βασίζεται σε κάτι αυθαίρετο και αναπόδεικτο, ενώ η επιστήμη βασίζεται στα αποδεδειγμένα. Αυτές είναι παλιές εσφαλμένες αντιλήψεις. Η βάση της επιστήμης είναι το αξίωμα, η επιστημονική υπόθεση που είναι αναπόδεικτη, όπως και της πίστης, που είναι η εμπιστοσύνη στον αποκεκαλυμμένο Λόγο του Θεού.

Εβρ. 11 / 1: «*Εσιν δε πίστις εηπιζομένων υπόστασις πραγμάτων έλεγχοσ ου βλεπομένων*».

Συμπέρασμα. Η αληθής γνώση, αποτελεί την αληθή επιστήμη και η αληθής γνώση ποτέ μέχρι τώρα δεν διαφώνησε με τον γραπτό Λόγο του Θεού. Όσο βαθύτερα προχωρούμε στη γνώση, τόσο προσεγγίζουμε τη Βίβλο.

Το σύνολο των υποτιθέμενων αντιρρήσεων της επιστήμης στα Βιβλικά δεδομένα βαίνει συνεχώς μειούμενο. Κάθε χρόνο τα επιστημονικά δεδομένα προσεγγίζουν περισσότερο στην αποδοχή των Βιβλικών δεδομένων. Οι υλιστικές αντιλήψεις του 19^{ου} αιώνα ξεπεράστηκαν από τον 20^ο και ο 21^{ος} που διανύουμε, τις ξεπερνάει ακόμα περισσότερο. Χάσμα μεταξύ Χριστιανικής πίστης και επιστήμης δεν υπάρχει. Υπάρχει μόνον η άγνοια ή η προκατάληψη, πολλές φορές και από τις δυο πλευρές.

Αντώνης Περιάλης

Η Πίστη στον Θεό

*Σαν τον άνεμο φεύγω πετάω
έχω πίστη στον Λόγο Θεού,
απ' τα Λόγια του τρώγω – πεινάω
ξεχωρίζω και γη κι' ουρανό.
Και μαζί με Αυτόν δεν φοβάμαι
η πίστη, μού δίνει φτερά
οπουδήποτε μπορώ να κοιμάμαι
ναι το χέρι, μού κρατάει γερά.
Ίσού μου σε Σένα ακουμπάω
σταματάω να βλέπω δειλά
ανεβαίνω ψηλά και πετάω
δύναμη παίρνω απ' τα υψηλά.*

Παναγιώτης Πεπονάκης

ΠΑΥΛΟΣ, ΕΝΑΣ ΥΠΗΡΕΤΗΣ ΤΟΥ ΙΗΣΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ

«Πήν, χάρις εις τον Θεόν, όστις πάντοτε κάμνει ημάς να θριαμβεύωμεν δια του Χριστού, και φανερόνει εν παντί τόπω δι' ημών την οσμίν της γνώσεως αυτού. Διότι του Χριστού ευωδιά είμεθα, προς τον Θεόν εις τους σωζομένους και εις τους απορήθυμένους»

(Β΄ Κορ.2/14,15)

Η μεταφορά προέρχεται από τη σκηνή ενός Ρωμαϊκού Θριάμβου, από τα πιο αξιοσημείωτα γεγονότα του αρχαίου κόσμου, όταν κάποιος μεγάλος στρατηγός, όπως ένας Γάιος Ιούλιος Καίσαρ ή ένας Γάιος Μάριος, γυρίζοντας από μακρινές σκηνές θριάμβου, ανέβαινε στο Καπιτώλιο, μέσα στις επευφημίες των συγκεντρωμένων πολιτών και την ευωδιά γλυκών αρωμάτων. Μπροστά από το άρμα του, προχωρούσαν αιχμάλωτοι βασιλιάδες και πρίγκιπες και πίσω ουρές αιχμαλώτων, φορτωμένων με λάφυρα πολέμου. Εκείνη την εποχή, ο Κλαύδιος γιόρταζε τις νίκες του στη Βρετανία και ανάμεσα στους αιχμάλωτους πρίγκιπες βρισκόταν ο γενναίος Καράκτακος.

Στη ζωηρή φαντασία του Αποστόλου – ο οποίος συνήθιζε να χρησιμοποιεί μεταφορές παρμένες από τη ζωή σε στρατόπεδα και πόλεις, και όχι από σκηνές φυσικής ομορφιάς – φαινόταν ότι η φαντασμαγορία της σκηνής που τόσο συχνά διέγειρε τις καρδιές των Ρωμαίων, ήταν το αρμόζον σύμβολο της προόδου του

Χριστού σε ολόκληρο τον κόσμο. Με τον Άδη και τον Θάνατο δεμένους στους τροχούς του άρματός Του, τα χέρια Του γεμάτα λάφυρα, την ακολουθία Του αποτελούμενη από τους χιλιάδες που είχε κερδίσει, ανάμεσα στους οποίους ο Παύλος ήταν υπερήφανος ότι και εκείνος ανήκε σ' αυτούς.

Δεν είναι αυτή μια ταιριαστή εικόνα για κάθε εποχή; Κάθε μεγάλη κρίση στο παρελθόν έχει βοηθήσει στην προώθηση της ένδοξης βασιλείας του Χριστού. Η πτώση της Βαβυλώνας δεν ήταν κρίση; Χάρισε στην ανθρωπότητα μια παγκόσμια γλώσσα – τη γλώσσα που ομιλείτο από τον Αλέξανδρο και τους στρατιώτες του – τη ντελικάτη, καλλιεργημένη Ελληνική γλώσσα με τις λεπτές της έννοιες, στην οποία είναι γραμμένη η Καινή Διαθήκη. Η πτώση της Ρώμης δεν ήταν κρίση; Άνοιξε τον δρόμο για την άνοδο των βόρειων εθνών, τα οποία αποτέλεσαν το κατοικητήριο της Ελευθερίας και του Ευαγγελίου. Η πτώση του Φεουδαλισμού, στη Γαλλική Επανάσταση, δεν ήταν κρίση; Κατέστησε δυνατά τα λαμπρά επιτεύγματα του 19^{ου} αιώνα.

Παρόμοια μπορούμε να αντιμετωπίσουμε, χωρίς αγωνία, τα γεγονότα που ρίχνουν σκιά στις καρδιές μας. Και αυτά τα γεγονότα θα υπηρετήσουν την υπόθεση του Ευαγγελίου. Με τρόπους που δεν μπορούμε να φανταστούμε θα προετοιμάσουν τον δρόμο για τον θρίαμβο του Βασιλιά μας. Μέσα από τις ωδί-

Για τον Ισαάκ Νεύτωνα

Άγγλος φυσικός, μαθηματικός, αστρονόμος, φιλόσοφος και χριστιανός. Ήταν ενθουσιώδης μελετητής της Βίβλου, ο οποίος παρά την πολυμαθεία και επιστημονική του γνώση πίστευε στη σωματική ανάσταση των νεκρών και στην αιώνια ζωή.

Κάποτε ένας σύγχρονός του σκεπτικιστής τον ρώτησε: «Πώς ήταν δυνατόν η διασκορπισμένη σκόνη του σώματος ενός νεκρού να ξανασυγκεντρωθεί και να σχηματίσει το καινούργιο σώμα της ψυχής;». Ο Νεύτωνα έδωσε στον συνομιλητή του μια πολύ πρακτική απάντηση: πήρε σιωπηλός μια χούφτα σιδηρόσκονης και την ανέμειξε με μια

χούφτα χώμα. Ρώτησε κατόπιν τον συνομιλητή του πώς θα ήταν δυνατόν να ξανασυγκεντρωθεί αυτή η σιδηρόσκονη. Στην απορία του τελευταίου ο άνθρωπος της επιστήμης πήρε έναν μαγνήτη, τον βύθισε στο μείγμα και η σιδηρόσκονη πέταξε αμέσως προς τον μαγνήτη.

Τότε ο Νεύτωνα με απλότητα, αλλά και με πεποίθηση, είπε στον συνομιλητή του: «Αυτό που έδωσε στο νεκρό τούτο μέταλλο τη θαυμαστή δύναμη της έλξης, θα κάνει πολύ περισσότερα όταν η ψυχή μας θα βρεθεί στην ανάγκη να ντυθεί».

Το θαύμα της ανάστασης των σωμάτων και η

“This is the blessed life-not anxious to see far in front, nor eager to choose the path, but quietly following behind the Shepherd, one step at a time. The Shepherd was always out in front of the sheep. He was down in front. Any attack upon them had to take him into account. Now God is down in front. He is in the tomorrows. It is tomorrow that fills men with dread. God is there already. All the tomorrows of our life have to pass Him before they can get to us.”

~F.B. MEYER

azquotes.com

νες της τωρινής δοκιμασίας, ο Νέος Ουρανός και η Νέα Γη θα γεννηθούν. Δεν είναι η αγωνία του επιθανάτιου ρόγχου ενός ετοιμοθάνατου μονομάχου, αλλά ο απαλός αναστεναγμός της μητέρας που φέρνει το πρώτο της παιδί στον κόσμο. «...επειδή πάντα ταύτα πρέπει να γίνωσιν», λέει ο Κύριος. «Διότι θέλει εγερθή έθνος επί έθνος, και βασιλεία επί βασιλείαν

“Η ευβλογημένη ζωή είναι αυτή - να μην αγωνιά κανείς γι’ αυτά που θα συμβούν στο μέλλον, ούτε να είναι ανυπόμονος να διαβλέξει τον δρόμο που θα ακολουθήσει στη ζωή, αληθιά ήρεμα, χωρίς δεύτερη σκέψη, να ακολουθεί τον Ποιμένα, βήμα-βήμα. Ο Ποιμένας προχωρούσε πάντα μπροστά από το κοπάδι των προβάτων. Ακριβώς μπροστά. Όποιο άγριο ζώο κι αν ήθελε να επιτεθεί στο κοπάδι, έπρεπε να λογαριαστεί πρώτα με Εκείνον. Τώρα μπροστά από μας προχωρά ο Θεός. Αυτός υπάρχει πριν από το «αύριο». Αυτό το «αύριο» που γεμίζει με φόβο τους ανθρώπους. Αληθιά ο Θεός βρίσκεται ήδη εκεί. Όλες οι «αυριανές μέρες» της ζωής μας πρέπει πρώτα να περάσουν από Αυτόν, και μετά να φτάσουν σε μας»

F.B. MEYER

και θέλουνι γίνει πείναι και λοιμοί (μεταδοτικές αρρώστιες), και σεισμοί κατά τόπους. Πάντα δε ταύτα είναι αρχή ωδίνων», (Ματθ.24/6-9). Και εν μέσω όλων αυτών των γεγονότων, ο Ιησούς προχωράει θριαμβευτικά προς την αιώνια δόξα Του.

Απόσπασμα από το βιβλίο: «Paul, Servant of Jesus Christ» του F.B. Meyer (1847-1929)
(Έτος πρώτης έκδοσης 1897 ΑΠΟ ΤΗΝ FLEMING H. REVELL COMPANY,
Publishers of Evangelical Literature)

Επιμέλεια: Τζένιφερ Τζακ

(1642-1727)

αρπαγή των πιστών χριστιανών είναι ανάλογης φύσης. «Δεν θέλω δε να αγνοήτε, αδελφοί, περί των κεκοιμημένων, διά να μη ησιπήσθε, καθώς και οι λοιποί, οι μη έχοντες ελπίδα. Διότι εάν πιστεύωμεν ότι ο Ιησούς απέθανε και ανέστη, ούτω και ο Θεός τους κοιμηθέντας διά του Ιησού θέλει φέρει μετ’ αυτού. Διότι τούτο σας λέγομεν διά του λόγου του Κυρίου, ότι ημείς οι ζώντες όσοι απομένομεν εις την παρουσίαν του Κυρίου, δεν θέλομεν προλάβει τους κοιμηθέντας· επειδή αυτός ο Κύριος θέλει καταβή απ’ ουρανού με κέλευσμα, με φωνήν αρχαγγέλιου, και με σάββαγα Θεού, και οι αποθανόντες εν Χριστώ θέλουνι αναστηθή πρώτον· έπειτα ημείς οι

ζώντες όσοι απομένομεν, θέλομεν αρπαχθή μετ’ αυτών εν νεφέλαις εις απάντησιν του Κυρίου εις τον αέρα· και ούτω θέλομεν είσθαι πάντοτε μετ’ του Κυρίου. Λοιπόν παρηγορείτε αληθίην με τους λόγους τούτους.», (Α’ Θεσ. 4/13-18). «Ο Κύριος γνωρίζει τους όντας αυτού», (Β’ Τιμ.2/19). Οι πιστοί, όπως η σιδηρόσκονη, θα ενωθούν από τον θείο μαγνήτη που θα ενώσει με τον Εαυτόν Του όλους όσοι είναι συμμετοχοί της δικής Του φύσης, όσοι δέχθηκαν να μετασχηματιστούν κατά την ομοιότητα της δικής Του δόξας.

Να, γιατί επαναλαμβάνουμε, επιδιώκουμε να μοιάζουμε με τον Ιησού.

Η ευθύνη μας

Σε ό,τι και να κάνουμε στη ζωή μας υπάρχει ευθύνη. Από τα μικρά παιδιά που επιλέγουν να κάνουν κάτι που δεν τους επιτρέπουν οι γονείς τους μέχρι την διακυβέρνηση μιας ολόκληρης χώρας. Ευθύνη σε όλους τους τομείς της ζωής μας. Ευθύνη για τον εαυτό μας αλλά και για τους γύρω μας. Όλοι θα θέλαμε, όταν κάνουμε ένα λάθος ή παραλείπουμε να κάνουμε κάτι που πρέπει, να γλιτώναμε από την ευθύνη. Να μην πληρώναμε για το λάθος μας. Γι' αυτό υπάρχουν και τόσες ασφαλιστικές εταιρείες όπου μπορεί να ασφαλιστεί κάποιος για οτιδήποτε. Ας πληρώσει κάποιος άλλος αντί εμείς. Αντίθετα, αν καταφέρναμε κάτι σπουδαίο και σημαντικό, θα θέλαμε να πάρουμε τα συγχαρητήρια και τον θαυμασμό των άλλων. Εκεί δεν θέλουμε την επιβράβευση να μας την κλέψει κάποιος άλλος. Εμείς είμασταν υπεύθυνοι και την δικαιούμαστε.

Λάθη κάνουμε καθημερινά όλοι: «*διότι εις ποηγήν παιόμεν άπαντες*» (Γάκ.3/2), αλλά δεν θα πρέπει να απογοητευόμαστε από αυτά. Υπάρχει κάτι αγαθό πραγματικά που μπορεί να προκύψει αν σταθούμε με ειλικρίνεια. Το μεγαλύτερο κέρδος είναι να μάθουμε από το λάθος μας, να μετανοήσουμε, να ομολογήσουμε την αμαρτία μας μπροστά στον Θεό. Να αποκαταστήσουμε στο μέτρο που μπορούμε το κακό που κάναμε και να δώσουμε μια καλή μαρτυρία σε όλους γύρω μας. Να καταλάβουμε πού είμαστε ελλιπείς και να δουλέψουμε σε αυτόν τον τομέα περισσότερο. Τότε έρχεται η πραγματική απελευθέρωση, η αλλαγή στη ζωή μας, όταν παραδεχθούμε την αλήθεια και μετανιώσουμε γι' αυτό που κάναμε. Είναι τότε που συμβαίνει το θαύμα του θανάτου και της ανάστασης στη ζωή μας. Όταν ο Ζακχαίος συναισθάνθηκε την αμαρτία του και μετάνιωσε γι' αυτήν, άραγε θα στεναχωρήθηκε πολύ για τα χρήματα που έπρεπε να επιστρέψει; Θα έμενε άφραγκος στο τέλος. Πάλεψε μέσα του πολύ; Το σκέφτηκε ξανά και ξανά και ζύγισε καλά την απόφασή του; Είχε γνωρίσει την Αλήθεια και τη Ζωή, την Αγάπη και τη Συγχώρηση! Είχε ανακαλύψει τον μεγαλύτερο

θησαυρό που τίποτα δεν μπορούσε να συγκριθεί μαζί του. Το ζωντανό νερό που ξεδιψάει αιώνια! Αμέσως σηκώθηκε στο τραπέζι και ομολόγησε τον Κύριό του. Όταν ο άσωτος υιός ήρθε στον εαυτό του και πήρε την απόφαση να επιστρέψει, τον ένοιαξαν άραγε οι κίνδυνοι που θα συναντούσε, τι θα έλεγε η υπόλοιπη οικογένεια, ή μήπως η ντροπή που θα τον συνόδευε για όλη του τη ζωή; Είχε καταλάβει πού βρίσκεται η ευτυχία του. Πού ήθελε να ζήσει. Τι αγαπούσε πιο πολύ. Κάθε βήμα της επιστροφής του ήταν βήμα χαράς και προσημονής.

Η αληθινή μας ευτυχία βρίσκεται μόνο στην κατά Θεόν μετάνοια από τα λάθη μας, τις αμαρτίες μας, τις ξένες προς τον Θεό επιθυμίες μας, γιατί εκεί υπάρχει η πραγματική μας ελευθερία. Εκεί συμφιλιωνόμαστε με τον εαυτό μας και τον Πλάστη μας. Εκεί ολοκληρωνόμαστε και γινόμαστε ένα. Μέχρι τότε είμαστε μισοί και ανεπαρκείς. Στην περίπτωση του ασώτου, ακόμα και αν δεν τον συγχωρούσε ο πατέρας, του αρκούσε ότι θα του ζητούσε συγγνώμη, ότι θα ήταν κοντά του και θα εργαζόταν γι' αυτόν ως ένας υπηρέτης. Δεν είχε καμία απαίτηση, καμία προσδοκία. Του αρκούσε, όπως ο Δαβίδ, να είναι θυρωρός στο σπίτι του Πατέρα.

Τα θαυμάσια νέα είναι ότι η πόρτα του πατρικού σπιτιού παραμένει πάντα ανοιχτή για μας. Ο Πατέρας μας περιμένει και κοιτάζει από μακριά για να τρέξει να πέσει στην αγκαλιά μας. Διαβάζουμε στον Ιεζεκιήλ 33/10-11: «*Διά τούτο, συ, υιέ ανθρώπου, ειπέ προς τον οίκον Ισραήλ Ούτω σεις εβλαθήσατε, βέγοντες, Εάν αι παραβάσεις ημών και αι αμαρτίαι ημών ήναι εφ' ημάς, και ημείς ήμεθα απωβησμένοι δι' αυτάς, πώς θέβλομεν ζήσσει; Ειπέ προς αυτούς· Ζω εγώ, βέγει Κύριος ο Θεός, δεν θέβλω τον θάνατον του αμαρτωβού, αβηλά να επιστρέψη ο ασεβής από της οδού αυτού, και να ζη· επιστρέψατε, επιστρέψατε από των οδών υμών των πονηρών· διά τι να αποθάνητε, οίκος Ισραήλ;*»

Υπάρχει συγχώρηση, υπάρχει έλεος. Αρκεί να επιστρέψουμε, να μετανοήσουμε. Το χρέος πληρώθηκε από τον Ιησού Χριστό. Αυτό που

“*Λάθη κάνουμε καθημερινά όλοι: «διότι εις πολλὰ πιαίομεν άπαντες» (Ιάκ.3/2), αηλλά δεν θα πρέπει να απογοιτευόμαστε από αυτά. Υπάρχει κάτι αγαθό πραγματικά που μπορεί να προκύψει αν σταθούμε με ειλικρίνεια. Το μεγαλύτερο κέρδος είναι να μάθουμε από το λάθος μας, να μετανοήσουμε, να ομολογήσουμε την αμαρτία μας μπροστά στον Θεό. Να αποκαταστήσουμε στο μέτρο που μπορούμε το κακό που κάναμε και να δώσουμε μια καλή μαρτυρία σε όλους γύρω μας.*”

Ζητάει ο Θεός είναι ειλικρινείς καρδιές. Και επειδή θα είναι ειλικρινείς θα είναι και ταπεινές.

Από την άλλη είναι πολύ επικίνδυνο να έχουμε το θάρρος μας στη δικαιοσύνη μας (Ιεζ. 33/12-13): «*Διά τούτο, συ, υιέ ανθρώπου, ειπέ προς τους υιούς του Ισραήλ σου, Η δικαιοσύνη του δικαίου δεν θέλει ελευθερώσει αυτόν εν τη ημέρα της παραβάσεως αυτού. [...] Όταν είπω προς τον δίκαιον ότι θέλει εξάπαντος ζήσει, και αυτός θαρρών εις την δικαιοσύνην αυτού πράξη αδικίαν, άπασα η δικαιοσύνη αυτού δεν θέλει μνημονευθή· και εν τη αδικία αυτού την οποίαν έπραξεν, εν αυτή θέλει αποθάνει.*»

Αντίθετα μπορούμε να έχουμε θάρρος στο έλεος και τη χάρη του Κυρίου μας όταν μετανιώσουμε ειλικρινά (Ιεζ. 33/14-16): «*Και όταν λέγω προς τον ασεβή, Εξάπαντος θέλεις αποθάνει ο δε, επιστρέψας από της αμαρτίας αυτού, πράξη κρίσιν και δικαιοσύνην, αποδώσθ το ενέχυρον ο ασεβής, επιστρέψη το ηρπαγμένον, περιπατή εν τοις διατάγμασι της ζωής, μη πράττων αδικίαν, θέλει εξάπαντος ζήσει, δεν θέλει αποθάνει· πάσαι αι αμαρτίαι αυτού, τας οποίας ημάτησε, δεν θέλουσι πλέον μνημονευθή εις αυτόν· έκαμε κρίσιν και*

δικαιοσύνην· θέλει εξάπαντος ζήσει.»

Πώς, όμως, θα μπορέσουμε να περπατήσουμε στα διατάγματα της ζωής; Με τη μεγαλύτερη δύναμη που υπάρχει στον κόσμο μας: την Αγάπη. Είναι η αγάπη που οδήγησε τον δίκαιο Θεό να σχεδιάσει και να εκτελέσει το σχέδιο της λύτρωσης και της σωτηρίας μας. Είναι η αγάπη που οδήγησε τον Υιό να αφήσει τη δόξα του και να γίνει όμοιος με τα πλάσματά Του. Να πάρει πάνω Του όλη μας την αμαρτία και να την φορτωθεί μπροστά σε όλους! Δεν μπορούμε να εκμεταλλευτούμε αυτήν την αγάπη, να Τον κοροϊδέψουμε. Βλέπει και ερευνάει την καρδιά μας και αυτό που βρίσκει, μας το αποκαλύπτει. Εκεί ακριβώς βρίσκεται η ευθύνη μας: αν θα το παραδεχθούμε και θα μετανιώσουμε ή όχι. Όταν δεν μετανιώνουμε δεν σταματάει να ασχολείται μαζί μας. Φέρνει κρίση στη ζωή μας, από αγάπη, για να ξυπνήσουμε, να έρθουμε στον εαυτό μας, να αντικρύσουμε την αλήθεια, να γνωρίσουμε ότι είναι ο Κύριος! «*Διότι θέλω παραδώσει εις όλεθρον και ερήμωσιν την γην, και η έπαρσις της δυνάμεως αυτής θέλει καταβληθή, και τα όρη του Ισραήλ θέλουσιν ερημωθή, ώστε να μη υπάρχη ο διαβαίνων. Και θέλουσι γνωρίσει ότι εγώ είμαι ο Κύριος, όταν παραδώσω εις όλεθρον και ερήμωσιν την γην, δια πάντα τα βδεσύγματα αυτών τα οποία έπραξαν.*» (Ιεζ.33/28-29).

Αλλά έχουμε και μια ακόμα εξίσου σημαντική ευθύνη: «*Και συ, υιέ ανθρώπου, εγώ σε έθεσα φύλακα επί τον οίκον Ισραήλ· άκουσον λοιπόν λόγον εκ του στόματός μου, και νουθέτησον αυτούς παρ' εμού. Όταν λέγω εις τον άνομον, Άνομε, θέλεις εξάπαντος θανατωθή· και συ δεν ληθήσθς διά να αποτρέψθς τον άνομον από της οδού αυτού, εκείνος μεν ο άνομος θέλει αποθάνει εν τη ανομία αυτού, πλην εκ της χειρός σου θέλω εκζητήσει το αίμα αυτού. Αηή! εάν συ αποτρέψθς τον άνομον από της οδού αυτού διά να επιστρέψη απ' αυτής, και δεν επιστρέψη από της οδού αυτού, εκείνος μεν θέλει αποθάνει εν τη ανομία αυτού, συ δε ηλευθέρωσας την ψυχήν σου.*» (Ιεζ.33/7-9).

Νουθεσία σημαίνει αγάπη και αλήθεια μαζί. Μεταφέρουμε τα λόγια Του και όχι τα δικά μας στους ανθρώπους γύρω μας και είμαστε έτοιμοι να δεχθούμε τη νουθεσία των άλλων. Είμαστε στην ίδια οικογένεια με πρωτότοκο τον Ιησού Χριστό τον Σωτήρα μας.

Γιάννης Πασπαλής

Ενα θέμα της Βίβλου που κυριολεκτικά θέλγει τους πιστούς, ώστε να εύχονται εγκάρδια να γίνει στις ημέρες τους, είναι η αρπαγή της Εκκλησίας. Τι εννοούμε με τη λέξη «αρπαγή»; Είναι το άρπαγμα από το ρήμα αρπάζω. Είναι πράξη αιφνίδια και βίαιη. Κατά τον Λόγο του Θεού είναι μυστήριο (Α' Κορ.15/51), που δεν έχει ακόμα αποκαλυφθεί παρόλο που ο ορισμός του μας δίνεται από τον απόστολο Παύλο στο πιο πάνω χωρίο της Α' Επιστολής προς Κορινθίους, *«Ιδού μυστήριον υμίν λέγω πάντες ου κοιμηθήσόμεθα· πάντες δε αλλαγησόμεθα, εν ατόμω, εν ριπή οφθαλμού, εν τη εσχάτη σάλπιγγι· σαλπίσει γαρ και οι νεκροί εγερθήσονται άφθαρτοι και ημείς αλλαγησόμεθα»*. Είναι από τα μυστήρια εκείνα που με επικεφαλής και πρώτο το μέγα μυστήριο, το μυστήριο της ευσεβείας, της εν σαρκί δηλ. φανέρωσης του Υιού του Θεού, το οποίο ευλαβούμεθα, κηρύττομε και λατρεύουμε, που αναφέρει ο απ. Παύλος στην Α' προς Τιμόθεον Επιστολή 3/16, αποτελούν το χαρακτηριστικό τούτου του αιώνα, ο οποίος και αυτό στο σύνολό του, όπως και αυτά που θα συνέβαιναν σ' αυτόν ήταν κρυμμένα από το πνευματικό μάτι των ανθρώπων του Θεού, που έζησαν πριν εμφανισθεί ο Χριστός, για τούτο και είναι μυστήρια. Ότι και ο αιώνας τούτος ολόκληρος, δηλ. το χρονικό διάστημα ανάμεσα στην πρώτη και δεύτερη έλευση του Χριστού, δεν είχε αποκαλυφθεί στους ανθρώπους της Παλαιάς οικονομίας αναφέρεται σε πολλά χωρία της Αγίας Γραφής. Αναφέρουμε χαρακτηριστικά ένα, το Ησαΐας 61/1-2. Το χωρίο αυτό χρησιμοποίησε και ο Κύριος όταν για πρώτη φορά μίλησε στη συναγωγή της Ναζαρέτ, στην οποία είχε ανατραφεί.

Το πρώτο μέρος του χωρίου, το εδ.1 μιλάει για τις σωτηριακές ενέργειες που θα κάνει ως Μεσσίας, όταν φανερωθεί, ως κεχρισμένος του Θεού. Θα ευαγγελισθεί τους πτωχούς, θα κηρύξει άφραση στους αιχμαλώτους, ανάβλεψη στους τυφλούς, άνοιξη δεσμοτηρίου στους δεομίους, θα κηρύξει περίοδο χρονική που ο Θεός θα έχει ανοιχτή την αγκαλιά Του και θα δέχεται αυτόν που επιστρέφει (ενιαυτόν ευπρόσδεκτον του Κυρίου). Το δεύτερο μέρος του εδαφίου τούτου που μιλάει για την κρίση του Θεού (ημέραν εκδικήσεως του Θεού ημών) συνδέεται με το πρώτο μέρος με τον συμπλεκτικό σύνδεσμο **και** (και ημέραν εκδικήσεως...). Ο Ιησούς Χριστός στην αναφορά Του στο χωρίο αυτό στη συναγωγή της Ναζαρέτ, δεν αναφέρθηκε καθόλου στο δεύτερο αυτό μέρος. Σταμάτησε την ανάγνωση του χωρίου του Ησαΐα στο πρώτο μέρος και *«πύξας το βιβλίον αποδούς τω υπηρετή εκάθισεν»*, διότι η αποστολή Του κατά την πρώτη Του αυτή έλευση δεν ήταν να κρίνει τον κόσμο, αλλά να τον σώσει. *«Ου γαρ απέστειλεν ο θεός τον Υιόν εις τον κόσμον ίνα κρίνη τον κόσμον, αλλ' ίνα σωθή ο κόσμος δι' αυτού»* (Ιωάν.3/17). Το Ησαΐας 61/2, μετά τις σωτηριακές διακηρύξεις του Μεσσίας (Χριστού), προσθέτει και *«ημέραν εκδικήσεως του θεού ημών»*. Αυτό το **και** συνδέει την πρώτη έλευση Του τη σωτηριακή με τη δεύτερη της κρίσης. Καλύπτει δηλ. όλο το χρονικό διάστημα από την πρώτη έλευση ως τη δεύτερη, δηλ. πάνω από δύο χιλιάδες χρόνια. Είναι όπως η κοιλάδα που συνδέει δύο κορυφές βουνών, τις οποίες ο παρατηρητής βλέπει από μακριά. Δεν υποπτευόταν το χρονικό διάστημα που μεσολαβούσε, ούτε αυτά που θα συνέβαιναν σ' αυτό. Ήταν μυστήρια. Τέτοια μυστήρια είναι· το μέγα μυστήριο της ευσεβείας (Α' Τιμ.3/16), το μυστήριο της πίστεως εν καθαρά συνειδήσει (Α' Τιμ.3/2), η από μέρους πάρωση του λαού Ισραήλ (Ρωμ.11/25). Το σεσηγημένο μυστήριο, από χρόνων αιώνων, η Εκκλησία (Ρωμ.16/25), το μυστήριο της ανακεφαλαίωσης των πάντων εν τω Χριστώ (Εφεσ.3/3), η αρπαγή της Εκκλησίας (Α' Κορ.15/51). Το μυστήριο της ανομίας (Β' Θεσ.2/7), το μυστήριο η Βαβυλών, η πόρνη η μεγάλη (Αποκ.17/5) και άλλα. Μερικά από αυτά έχουν αποκαλυφθεί, άλλων αναμένεται η αποκάλυψη. Όπως

Η ΑΡΠΑΓΗ ΤΗΣ

η αρπαγή της Εκκλησίας, την οποία ο Κύριος έχει υποσχεθεί (Α' Θεσ.1/10) *«τον ρυόμενον ημάς, εκ της οργής της ερχομένης»*, και *«καγώ σε τηρήσω εκ της ώρας του πειρασμού της μελλούσης έρχεσθαι επί της οικουμένης όλης πειράσαι τους κατοικούντας επί της γης»* (Αποκ.3/10). Η λύτρωση αυτή είναι η αιφνίδια ανάσταση των πιστών που έχουν εν Κυρίω κοιμηθεί, και η αλλαγή των ζώντων των περιλειπομένων *«εν ατόμω, εν ριπή οφθαλμού»* (Α' Κορ.15/51) και αρπαγή των εν νεφέλαις εις απάντησιν του Κυρίου εις αέρα, *«ώστε πάντοτε να είμεθα μετά του Κυρίου»* (Α' Θεσ.4/13-18). Η νύμφη, η Εκκλησία, αρπάζεται από τον Νυμφίο για να μην αντιμετωπίσει την κρίση (την ώρα του πειρασμού, που μέλλει να έλθει επί της οικουμένης όλης). Την κρίση, που είναι κρίση κατά της αμαρτίας, την υπέφερε ο Χριστός στον σταυρό. Ο πιστός (Ιωάν.5/24) εις κρίσιν δεν έρχεται, αλλά έχει μεταβεί από τον θάνατον στη ζωή. Πότε όμως αυτό θα γίνει; Ο απ. Παύλος στην Α' Κορ.15/51 λέει σαφώς, *«εν τη εσχάτη σάλπιγγι»*, *«σαλπίσει γαρ και οι νεκροί εγερθήσονται άφθαρτοι και ημείς (οι ζώντες, οι περιλειπούμενοι) αλλαγησόμεθα»*, και κατά την Α' Θεσ.4/13-18 *«ου μη φθάσωμεν τους κοιμηθέντας»*. Όντως υπέροχο και πώς να μη θέλγει την ψυχή των πιστών ώστε εις όλους τους αιώνες που έζησαν στη γη να προσβλέπουν με κρυφή λαχτάρα στην εκπλήρωση αυτής της υπόσχεσης του αδιάψευστου Κυρίου. Η υπόσχεση αυτή είναι επανάληψη του λόγου που είπε στη Μάρθα, την αδελφή του Λαζάρου, όταν την βεβαίωσε πριν τον αναστήσει και εν όψει του θαυμαστού αυτού γεγονότος: *«Εγώ ειμί η ανάστασις και η ζωή· ο πιστεύων εις εμέ κán αποθάνη ζήσεται, και πás ο ζων και πιστευών εις εμέ ου μη αποθάνη εις τον αιώνα»* (Ιωάν.11/25-26). Με άλλα λόγια πλήθη πιστών που θα βρεθούν να ζουν στον κόσμο τούτο, ενώ θα διατηρούν την πίστη τους στον Χριστό, δεν θα πεθάνουν ποτέ, αλλά θα μεταβούν από τη ζωή στη Ζωή. Πώς τούτο θα γίνει; Ο απ. Παύλος, χωρίς περιστροφές – *expressis verbis*, όπως λένε οι Λατίνοι – βεβαιώνει: *«επειδή αυτός ο Κύριος θέλει καταβή απ' ουρανού με κέλευσμα, με φωνήν αρχαγγέλου, και με σάλπιγγα Θεού, και οι αποθανόντες εν Χριστώ θέλουσιν αναστηθή πρώτον· έπειτα ημείς οι ζώντες όσοι απομένομεν, θέλομεν αρπαχθή μετ'αυτών εν νεφέλαις εις απάντησιν του Κυρίου εις τον αέρα· και ούτω θέλομεν είσθαι πάντοτε μετά του Κυρίου»*(Α' Θεσ.4/16-17). Και θα γίνει το θαυμαστό αυτό γεγονός ευθύς μετά την ανάσταση των πιστών, που θα έχουν στο μεταξύ πεθάνει και η σάλπιγγα του Θεού θα έχει σαλπίσει το σάλπισμά της. Αυτή είναι η εσχάτη σάλπιγγα που αναφέρει στους Κορινθίους, (Α' Κορ.15/51) *«εν τη εσχάτη σάλπιγγι σαλπίσει γαρ και οι νεκροί εγερθήσονται άφθαρτοι και ημείς αλλαγησόμεθα»*. Το «εσχάτη σάλπιγγι» αφήνει να υπονοηθεί ότι έχουν προηγηθεί άλλες. Αυτή είναι η τελευταία και μας οδηγεί κατευθείαν στο βιβλίο της Αποκάλυψης, όπου οι κρίσεις του Αρνίου, το οποίο ίσταται ως εσφαγμένον (κεφ. 5/6), εξαποστέλλονται κατά του Αντιχρίστου και της αποστατημένης ανθρωπότητας που τον ακολουθεί, είναι επτά σφραγίδες, επτά σάλπιγγες, επτά φιάλες. Είναι μία κλιμάκωση από το γενικό (σφραγίδες), στο ειδικό και πιο έντονο (σάλπιγγες) και στο ακόμη πιο ειδικό και πιο έντονο (φιάλες). Αυτή είναι η μεγάλη θλίψη ή η ώρα του πειρασμού ή της μέλλει να έλθει *«επί της οικουμένης όλης πειράσαι τους κατοικούντας επί της γης»* (Αποκ. 3/10), από την οποία η Εκκλησία δεν θα περάσει, όπως ο Κύριος της υποσχέθηκε *«καγώ σε τηρήσω»*. Μετά την έκτη όμως σάλπιγγα, ο ισχυρός άγγελος (Αποκ. κεφ. 10) έθεσε

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ

το δεξί του πόδι στη θάλασσα και το αριστερό στη γη, έκραζε με μεγάλη φωνή, σαν λιοντάρι που βρυχάται, ύψωσε το δεξί του χέρι στον ουρανό και ορκίστηκε στον Θεό, τον ζώντα εις τους αιώνες των αιώνων, ότι χρόνος δεν υπάρχει πλέον, αλλά στις μέρες της φωνής του εβδόμου αγγέλου, όταν μέλλει να σαλπίσει, αυτή είναι η έβδομη, η έσχατη σάλπιγγα, και ετελέσθη το μυστήριον του Θεού, προφανώς «το μυστήριο της αρπαγής», ως ευαγγέλισε τους δούλους του τους προφήτες (Αποκ. 10/7). Και στο κεφ. 11/15, ο έβδομος (έσχατος) άγγελος εσάλπισε και ακολουθούν φοβερά γεγονότα, όπως η εμφάνιση του θηρίου (Αντίχριστου) (Αποκ. 13), ο διωγμός του Ισραήλ (Αποκ. 12) και στο κεφ. 14/14, κάποιος όμοιος με υιόν ανθρώπου (προφανώς ο Κύριος), που κάθεται σε νεφέλη λευκή, και έχει στο κεφάλι χρυσό στεφάνι, και στο χέρι δρεπάνι οξύ, θερίζει τον θερισμό της γης. Αυτό μας θυμίζει τα λόγια του Βαπτιστή για τον Κύριο στο Ματθ. 3/12 «*Όστις κρατεί το πτυάριον εν τη χειρί αυτού και θέλει διακαθαρίσει το αλώνιον αυτού, και θέλει συναΐξει τον σίτον αυτού εις την αποθήκην (τον ουρανόν) το δε άχυρον θέλει κατακαύσει εν πυρί ασθέσω* (η αιώνια κόλαση στη λίμνη του πυρός)». Ώστε η αρπαγή της Εκκλησίας γίνεται ενώ ακούγεται το σάλπισμα του έβδομου αγγέλου, στην έβδομη (έσχατη σάλπιγγα). Οι πιστοί, λοιπόν, ας μη περιμένουν την αρπαγή της Εκκλησίας ναρτίτερα. Μπορεί να αρπαγεί ο καθένας ατομικά με τον θάνατο, πριν έλθει η γενική αρπαγή. Και αυτό είναι μορφή αρπαγής.

Η άποψη που ερωτά εάν η αρπαγή θα γίνει στην αρχή ή στο μέσον ή στο τέλος των γεγονότων που αναφέρονται στο Βιβλίο της Αποκάλυψης, είναι απόρροια θεολογικής συζήτησης και δεν έχει σχέση με την Βιβλική αποκάλυψη η οποία, όπως είπαμε, είναι σαφής και απεριφραστή. Θα γίνει κατά τον απ. Παύλο «*εν τη εσχάτη σάλπιγγη*» (Α' Κορ. 15/51). Ούτε το «*ανάβα όδε*» (Αποκ. 4/1), το οποίο λέει ο Κύριος στον Ιωάννη για να του δείξει «*δει γενέσθαι μετά ταύτα*», και το οποίον επικαλούνται ως αρπαγή της Εκκλησίας, έχει σχέση με το γεγονός αυτό. Η κλήση απευθύνεται μόνον στον Ιωάννη, για να δει και να γράψει όσα ακολουθούν. Ούτε οι εικοσιτέσσερις πρεσβύτεροι που κάθονται κύκλω του θρόνου του Θεού, ντυμένοι λευκά και με χρυσά στεφάνια στο κεφάλι, έχουν σχέση με τους δώδεκα αποστόλους του Κυρίου και δώδεκα πατριάρχες της παλαιάς οικονομίας (ποιους;). Ο Ιωάννης τουλάχιστον δεν θα αναγνώρισε τον εαυτό του ανάμεσα στους δώδεκα φερόμενους ως αποστόλους; Αυτοί είναι πρεσβύτεροι του ουράνιου κόσμου που βρίσκεται όπου ο θρόνος του Θεού. Η τάξη αυτή καθιερώθηκε από το Πνεύμα το Άγιο και στην Εκκλησία επί της γης. Ούτε η φωνή που καλεί τον Ιωάννη είναι η έσχατη σάλπιγγ. Είναι η φωνή του Κυρίου, η ίδια που του μίλησε αρχικά (Αποκ. 1/10), και ήταν μεγάλη ως σάλπιγγα. Δεν ήταν σάλπιγγα. Ενώ η εσχάτη σάλπιγγ είναι σάλπιγγα. Είναι η έβδομη από τις επτά, στη σειρά των κρίσεων: επτά σφραγίδες, επτά σάλπιγγες, επτά φιάλες. Ούτε ο Κύριος, αυτός ο ίδιος, κατεβαίνει από τον Ουρανό. Ούτε αναφέρεται να προηγείται ανάσταση των εν Χριστώ νεκρών (Α' Θεσ. 4/16). Αυτά θα γίνουν στην αρπαγή της Εκκλησίας και την προσδιορίζουν χρονικά.

Θάνος Καρμπόνης

ΨΑΛΜΟΣ

*Το φως του κόσμου ο Χριστός,
η ακτινοβολία του λάμπει στα έγκατά μου,
τίποτα δεν μπορεί πιά να την σκοτεινιάσει
ούτε οι πιο μεγάλες καταγίδες της ζωής,
ούτε το μάνιασμα της μπόρας το ανήλιο
να ρίξουν πάνω της τα μαύρα σύννεφά των.*

*Φως της ψυχής μου ο Χριστός,
ο μέσα κόσμος μου τον αγκαλιάζει διάπλατος,
κ' είναι γεμάτος από τις ανέσπερες φωτιστημιμέρες
της άφθαρτης Αλήθειας και της Ομορφιάς Του,
που μου ανοίγουνε των υπερουσίων μυστηρίων
τις πύλες και τους γαλαζοχρώματους ορίζοντες
άγνωστων και κλεισμένων παραδείσων.*

*Πια δε φοβούμαι μισαρών εχθρών τα βέβη,
φορώ τον αδιαπέραστό Του θώρακα
φτιαγμένον απ' τ' αήλυγο της κραταιής του δύναμης τ' ασάβη
και από τ' ακριβό, τ' οηλάκριβο χρυσάφι
της άφραστis του Λόγου Του αρμονίας,
που σε κρουνούς από ασπερόλαμπρων
ιριδισμών πειράδια, ξεχύνεται το θάμβος της
στους απροσμέτρητους κι ανέφελους αιθέρες της αιωνιότητας.*

*Δεν είναι η πρώτη της φορά που άγγιξε
την άκρη, Κύριε, απ' τους ιμάντες σου η ψυχή μου,
μεσ' απ' της τριόβαθής μου ανάστασης τη δέσση.
Σαν προσφορά μου ταπεινή πάντα σου απόθεσα
μπρος σ' άκρανά σου πόδια, τη Θυσία
του Είναι μου, τον ματωμένο κάβηκα
μιανής πολύπαθης καρδιάς ανθό ανεμοδαρμένο*

*που, Κύριε, η χάρη σου τον δέχτηκε, τον πότισε
με τη δροσιά ενός πράου Σου χαμόγεβου,
με της συχώρεσης το χάδι και το μοσοβόβημα
που μου φέραν τα ουρανικά μηνύματα του ψιτραμού,
της αναγέννησης και της επιστροφής στον άδοξο εαυτό μου,
ύστερ' απ' την άσκοπη και μάταιή μου περιπλήννηση
σε χίμαιρες απαιτητές και ψυχοφθόρες*

*Δεν είμαι αναμάρτητη, Θεέ μου,
μα ούτε και ποτέ θανάσιμο αμάρτημα
δε μόβηνε τον μουσικό ναό της ύπαρξής μου,
γιατί πάντα Σε καρτερούσα, Κύριε, νυχτόημερα,
γιατί πάντα σε Σένα είχα τα μάτια μου στραμμένα,
γι' αυτό και δε βλογιάστηκα ποτέ να Σε προδώσω.
Όσο που ήρθες τώρα αβλαφροπάτητος κι αβλαφροόκιωτος,
κ' έκρουσες απαλά τη θύρα της ψυχής
που Σε περίμενε.*

*Μπήκες στο μουσοκότεινό της σπίτι,
κι άναψαν όβλα τα σβησμένα της καντήλια,
κι έγινε οηλόλαμπρος ναός και κατοικία Σου,
μέσ' απ' το θάμα του οραματισμού Σου,
και γέμισε κρινάνθια ο έρμος κήπος της,
αμάραντους ανθούς και αποδονοβλητές,
κι ακούστηκαν ωδές χερουβικές.
Κι όβλα αναγάβησαν, Νυμφιε,
κάτω απ' τον ακτινόβολο τον ήλιο της θωριάς Σου,
κάτω από την υπέρτατη μαγεία, την υπέργειαν ομορφιά
της θεϊκής Σου παρουσίας.*

Αθνή Ταρσούβη (Αθήνα, 1884-1975)
(«Περάσματα Πουβλιών», 1956)

ΛΗΜΜΑΤΑ ΑΠΟ ΤΟ ΑΡΧΑΙΟ ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΛΕΞΙΚΟ ΤΗΣ ΠΑΛΙΑΣ

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟ

G166

1. (για Θεό, Πατέρα και Υιό) **Άναρχος, αυθύπαρκτος, αιώνιος, χωρίς αρχή και χωρίς τέλος ζωής:** Βλ. Ρωμ. 16:26, Γεν. 21:33, Ιώβ 33:12, Ησα. 26:4, Ησα. 40:28.

(1) «**ὄντα αἰώνιον δίκαιον**» Ιώβ 34:17, είναι **αιώνια** δίκαιος.

(2) «**ὄνομα αἰώνιον**» Ησα. 63:12, όνομα **αιώνιο**.

(3) «**κράτος αἰώνιον**» 1Τιμ. 6:16, εξουσία **αιώνια**.

(4) «**αἰώνιον βασιλείαν**» 2Πετρ. 1:11, **αιώνιο** βασιλεία.

(5) «**οὗτός ἐστιν ὁ ἀληθινὸς Θεὸς καὶ ζωὴ αἰώνιος**» 1Ιωαν. 5:20, αυτός είναι ο αληθινός Θεός και η **αιώνια** ζωή. Σχόλιο: Εδώ βλέπουμε να προσωποποιείτε η αιώνια ζωή στο πρόσωπο του Ιησού Χριστού. (βλ. και 1Ιωαν. 5:12).

(6) «**ἡ βασιλεία αὐτοῦ εἶναι βασιλεία αἰώνιος**» Δαν. 4:3 (3:33), η βασιλεία του είναι βασιλεία **αιώνιος**. Δες και Δαν. 7:27.

(7) «**ἐξουσία αἰώνιος**» Δαν. 4:34 (4:31), εξουσία **αιώνιος**. Δες και Δαν. 7:14.

2. **Αιώνιος, αυτός που έχει αρχή αλλά είναι χωρίς τέλος:** Βλ. 2Κορ. 4:18, Εβρ. 9:12, Εβρ. 9:14, Εβρ. 9:15.

(1) «**τὸ πῦρ τὸ αἰώνιον**» Ματθ. 18:8, η **αιώνια** φωτιά. Δηλ. η κόλαση («**κόλασιν αἰώνιον**») Ματθ. 25:46, ή λίμνη του πυρός. Δες και Ματθ. 25:41, Ιουδ. 1:7.

(2) «**αἰώνιον βάρος δόξης**» 2Κορ. 4:17, αιώνιο βάρος δόξας. Δες και 2Τιμ. 2:10, 1Πετρ. 5:10.

(3) «**οἰκίαν ἀχειροποίητον αἰώνιον ἐν τοῖς οὐρανοῖς**» 2Κορ. 5:1, σώμα που δεν φτιάχτηκε από χέρια (ανθρώπινα) αιώνιο στους ουρανούς.

(4) «**παράκλησιν αἰωνίαν**» 2Θεσ. 2:16, αιώνια παρηγοριά.

(5) «**ἐπιλαβοῦ τῆς αἰωνίου ζωῆς**» 1Τιμ. 6:12, να κρατάς καλά την αιώνια ζωή. Η έκφραση αυτή του απ. Παύλου έχει το νόημα της συμβουλής προς το πνευματικό του παιδί, λέγοντας του, πρόσεχε το πώς συμπεριφέρεσαι, πως ζεις, τι κάνεις, ώστε να είναι όλα αυτά σύμφωνα με το ευαγγέλιο του Θεού, γιατί αν δεν είναι τότε μπορεί να την χάσεις. Όπως αν δεν κρατάς κάτι καλά μπορεί να σου πέσει και να χαθεί.

(6) «**ἐν αἵματι διαθήκης αἰωνίου, τὸν Κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν**» Εβρ. 13:20, με το αίμα της **αιώνιας** διαθήκης, τον Κύριο μας Ιησού Χριστό.

(7) «**σωτηρίας αἰωνίου**» Εβρ. 5:9, **αιώνιας** σωτηρίας. Δες και Ησα. 45:17.

(8) «**ἔχοντα εὐαγγέλιον αἰώνιον**» Αποκ. 14:6, ο οποίος είχε ευαγγέλιο αιώνιο.

(9) «**ἐν ἐλέει αἰωνίῳ ἐλέησω σε**» Ησα. 54:8, με έλεος που **δεν θα τελειώσει ποτέ** θα σε ελεήσω.

(10) «**ὄνομα αἰώνιον δώσω αὐτοῖς**» Ησα. 56:5, όνομα **αιώνιο** θα δώσω σε αυτούς.

(11) «**εἰς ζωὴν αἰώνιον**» Δαν. 12:2, σε ζωή **αιώνιο**.

Δηλ. η αιώνιος ζωή στην παρουσία του Θεού. Δες και Ματθ. 19:16, Ματθ. 19:29, Ματθ. 25:46,

Μαρκ. 10:17, Μαρκ. 10:30, Λουκ. 10:25, Λουκ. 18:18, Λουκ. 18:30, Ιωαν. 3:15, Ιωαν. 3:16, Ιωαν. 3:36, Ιωαν. 4:14, Ιωαν. 4:36, Ιωαν. 5:24, Ιωαν. 5:39, Ιωαν. 6:27, Ιωαν. 6:40, Ιωαν. 6:47, Ιωαν. 6:54, Ιωαν. 6:68, Ιωαν. 10:28, Ιωαν. 12:25, Ιωαν. 12:50, Ιωαν. 17:2, Ιωαν. 17:3, Πραξ. 13:46, Πραξ. 13:48, Ρωμ. 2:7, Ρωμ. 5:21, Ρωμ. 6:22, Ρωμ. 6:23, Γαλ. 6:8, 1Τιμ. 1:16, 1Τιμ. 6:19, Τιτ. 1:2, Τιτ. 3:7, 1Ιωαν. 1:2, 1Ιωαν. 2:25, 1Ιωαν. 3:15, 1Ιωαν. 5:11, 1Ιωαν. 5:13, Ιουδ. 1:21.

(12) «**αἰσχύνην αἰώνιον**» Δαν. 12:2, σε κατασχώνη **αιώνιο**. Δηλ. η αιώνια κατασχώνη των ανθρώπων μακριά από τον Θεό, στην **αιώνια** τιμωρία της κόλασης. Δες και «**ὄλεθρον αἰώνιον**» 2Θεσ. 1:9, αιώνιο αφανισμό.

(13) «**ἀλλ' ἐνοχός ἐστιν αἰωνίου κρίσεως**» Μαρκ. 3:29, αλλά είναι ένοχος **αιώνιας** καταδίκης. Δες και Εβρ. 6:2.

(14) «**δέξωνται ὑμᾶς εἰς τὰς αἰωνίους σκηνάς**» Λουκ. 16:9, να σας δεχτούν στις **αιώνιες** κατοικίες.

(15) «**ἀγάπησιν αἰώνιον ἠγάπησά σε**» Ιερ. 31:3 (38:3), με αγάπη **αιώνια** σε αγάπησα.

3. **Παντοτινός, παντοτινά, διαπαντός, πάντοτε:** Δες και **Σημείωση** παρακάτω.

(1) «**ἵνα αἰώνιον αὐτὸν ἀπέχης**» Φιλημ. 1:15, για να τον έχεις ολοκληρωτικά (και) **παντοτινά**.

(2) «**εἰς κατάσχεσιν αἰώνιον**» Γεν. 17:8, **παντοτινή** κατοχή. Δες και Γεν. 48:4, Λευ. 25:34.

(3) «**θινῶν αἰωνίων**» Γεν. 49:26 (ABP μόνο), **παντοτινές** αμμώδεις παραλίες.

αἰώνιος

- (4) «*τοῦτό μού ἐστιν ὄνομα αἰώνιον*» Εξοδ. 3:15, τούτο είναι το ὄνομα μου το **παντοτινό**.
- (5) «*νόμιμον αἰώνιον*» Εξοδ. 12:14, σύμφωνα με τον νόμο **παντοτινά**. (ή θεσμικά καθιερωμένο παντοτινά, ή **συνήθεια παντοτινή**). Δες και Εξοδ. 12:17, Εξοδ. 27:21, Εξοδ. 28:43, Εξοδ. 29:28, Εξοδ. 30:21, Λευ. 3:17, Λευ. 6:18 (6:11), Λευ. 6:22 (6:15) (ABP μόνο), Λευ. 7:34, Λευ. 7:36, Λευ. 10:9, Λευ. 10:15, Λευ. 16:29, Λευ. 16:31, Λευ. 16:34, Λευ. 17:7, Λευ. 23:14, Λευ. 23:21, Λευ. 23:31, Λευ. 23:41, Λευ. 24:3, Λευ. 24:9, Αριθμ. 10:8, Αριθμ. 18:8, Αριθμ. 18:11, Αριθμ. 18:19, Αριθμ. 18:23, Αριθμ. 19:10, Αριθμ. 19:21.
- (6) (ΠΔ) «*διαθήκην αἰώνιον*» Γεν. 9:16, **παντοτινή** διαθήκη. Δες και **Σημείωση** παρακάτω. Δες και Γεν. 17:7, Γεν. 17:13, Γεν. 17:19, Εξοδ. 31:16, Λευ. 24:8, 2Σαμ. 23:5, 1Χρον. 16:17, Ψαλμ. 105:10 (104:10), Ησα. 24:5, Ησα. 55:3, Ησα. 61:8, Ιερ. 32:40 (39:40), Ιερ. 50:5 (27:5), Ιεζ. 16:60, Ιεζ. 37:26.
- (7) «*εἰς γενεὰς αἰωνίους*» Γεν. 9:12, στις γενιές **διαπαντός**. Ἡ σε ὅλες τις ἐπόμενες γενιές.
- (8) «*ἐν ἐμοὶ καὶ τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ σημεῖόν ἐστιν ἐν ἐμοὶ αἰώνιον*» Εξοδ. 31:17, Ανάμεσα σε μένα και στους Ισραηλίτες θα είναι για μένα σημάδι **παντοτινό**. Δες και Ησα. 55:13.
- (9) «*νόμος αἰώνιος*» Αριθμ. 15:15, νόμος **παντοτινός**.
- (10) «*διαθήκη ἀλὸς αἰωνίου ἔστιν*» Αριθμ. 18:19, είναι διαθήκη ἀλατος **παντοτινή**.
- (11) «*διαθήκη ἱερατείας αἰωνία*» Αριθμ. 25:13, διαθήκη ἱερατείας **παντοτινή**.
- (12) «*εἰς γῆν σκότους αἰωνίου*» Ιώβ 10:22, σε γη που επικρατεῖ **παντοτινό** σκοτάδι.
- (13) «*δοῦλον αἰώνιον*» Ιώβ 41:4, δούλο **παντοτινό**.
- (14) «*ὀρέων αἰωνίων*» Ψαλμ. 76:4 (75:5), **παντοτινά** βουνά.
- (15) «*ὄνειδος αἰώνιον*» Ψαλμ. 78:66 (77:66), ντροπή **παντοτινή**. Δες και Ιερ. 23:40, Ιερ. 25:9 (με την ἔννοια της **κοροϊδίας**).
- (16) «*εἰς μνημόσυνον αἰώνιον ἔσται δίκαιος*»

- Ψαλμ. 112:6 (111:6), σε ἐνθύμηση **παντοτινή** είναι ο δίκαιος. Ἡ **παντοτινά** θα θυμούνται τον δίκαιο (ἄνθρωπο).
- (17) «*ἀγαλλίαμα αἰώνιον*» Ησα. 60:15, **παντοτινή** ευχαρίστηση.
- (18) «*Κύριος φῶς αἰώνιον*» Ησα. 60:19, ο Κύριος θα είναι το **παντοτινό** φως σου. Δες και Ησα. 60:20.
- (19) «*εὐφροσύνη αἰώνιος*» Ησα. 61:7, **παντοτινή** ευχάριστη διάθεση.
- (20) «*πρόσταγμα αἰώνιον*» Ιερ. 5:22, προσταγή **παντοτινή**.
- (21) «*ἐρωτήσατε τρίβους Κυρίου αἰωνίους*» Ιερ. 6:16, ἐρωτήσατε για τους πολυσύχναστους **παντοτινούς** δρόμους του Κυρίου.
- (22) «*σφύριγμα αἰώνιον*» Ιερ. 18:16, (κυριολεκτικά) **παντοτινό** σφύριγμα. (μτφ) **παντοτινό** σφύριγμα χλευασμού. Δες και Ιερ. 25:9.
- (23) «*ἡ μήτρα συλλήψεως αἰωνίας*» Ιερ. 20:17, η μήτρα **παντοτινά** να κρατήσει μέσα της.
- (24) «*ἀτιμίαν αἰώνιον*» Ιερ. 23:40, ἐξευτελισμός ή καταισχὺνη **παντοτινή**.
- (25) «*ἀφανισμόν αἰώνιον*» Ιερ. 25:12, εξαφάνιση **παντοτινή**. Δες και Ιερ. 51:26 (28:26) (ABP μόνο).
- (26) «*ὕπνώσωσιν ὕπνον αἰώνιον*» Ιερ. 51:39 (28:39), να κοιμηθούνε το ὕπνο τον **παντοτινό**. Δηλ. να πεθάνουν.
- (27) «*καὶ κατοικιῶ σε εἰς βάθη τῆς γῆς ὡς ἔρημον αἰώνιον*» Ιεζ. 26:20, και θα σε μετατοπίσω εις τα βάθη της γης ἔρημη **διαπαντός**. Δες και Ιεζ. 35:9, Ιεζ. 36:2.
- (28) «*ἀντὶ τοῦ γενέσθαι σε ἐχθρὰν αἰωνίαν*» Ιεζ. 35:5, επειδὴ ἔγινες **παντοτινός** ἐχθρός.
- (29) «*καὶ τοῦ ἀγαγεῖν δικαιοσύνην αἰώνιον*» Δαν. 9:24, και να αποκατασταθεῖ δικαιοσύνη **παντοτινή**. Σχόλιο: Η δικαιοσύνη για την οποία γίνεται λόγος ἐδῶ ἔχει σχέση με την χιλιετή βασιλεία του Ἰησοῦ Χριστοῦ πάνω στην γη. Ως εκ τούτου είναι δικαιοσύνη που αφορά τις ἀνθρώπινες ἐνέργειες σχετικά με θέματα διαβίωσης, συναναστροφῆς, ἐμπορικῶν σχέσεων, δόσοληψιών, κ.α.
- (30) «*ἢς οἱ μοχλοὶ αὐτῆς κάτοχοι αἰώνιοι*» Ἰων. 2:6, (κυριολεκτικά) της οποίας οι μοχλοὶ της κυριαρχοῦν **πάντοτε**. (μτφ) της οποίας οι φυσικοὶ νόμοι κυριαρχοῦν **πάντοτε**.
- (31) «*ἐγγίσσατε ὄρεσιν αἰωνίοις*» Μιχ. 2:9, πλησιάστε στα **παντοτινά** βουνά.
- (32) «*ἐτάκησαν βουνοὶ αἰώνιοι*» Αββ. 3:6, λειώσανε τα **παντοτινά** βουνά.

Εισαγωγικά στοιχεία στην Παλαιά Διαθήκη

Γιατί πρέπει να μελετάμε την Παλαιά Διαθήκη; (ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ)

Δεν είναι λίγοι αυτοί που θεωρούν ότι η Παλαιά Διαθήκη είναι ένα ιουδαϊκό έργο, που αφορά μόνο στην ιστορία του λαού Ισραήλ και έχει ελάχιστη ή καθόλου σχέση με την Καινή Διαθήκη και την Εκκλησία του Χριστού. Ένα μεγάλο ποσοστό των χριστιανών πιστεύει ότι το περιεχόμενό της είναι ξένο προς τη χριστιανική πίστη και ένα ακόμα μεγαλύτερο την αγνοεί παντελώς. Αξίζει όμως να προσεχθούν τα λόγια του Ιησού Χριστού στο Ιωάν.5/46, που βεβαιώνουν ότι η Παλαιά Διαθήκη (ειδικότερα η Πεντάτευχος, σύμφωνα με το παραπάνω εδάφιο) δίνει μαρτυρία για τον Μεσσία (Χριστό) και αυτός είναι εκείνος που τους μιλάει.

Η Αγία Γραφή είναι μια σταδιακή αποκάλυψη. Εάν παραλείψεις το πρώτο μισό από οποιοδήποτε καλό βιβλίο και αρχίσεις να το διαβάζεις από τη μέση, θα δυσκολευτείς να καταλάβεις τους χαρακτήρες, την πλοκή και το τέλος. Με τον ίδιο τρόπο, η Καινή Διαθήκη μπορεί να γίνει πλήρως κατανοητή όταν θεωρείται ότι γράφηκε στα θεμέλια των γεγονότων, των χαρακτήρων, των νόμων, του συστήματος θυσιών, των διαθηκών και υποσχέσεων της Παλαιάς Διαθήκης. Εάν είχαμε μόνο την Καινή Διαθήκη, δεν θα μπορούσαμε να καταλάβουμε γιατί το πρώτο εδάφιο, του πρώτου κεφαλαίου του κατά Ματθαίον Ευαγγελίου, συνδέει τον Ιησού Χριστό με τον Δαβίδ και με τον Αβραάμ χωρίς την Παλαιά Διαθήκη, δεν θα γνωρίζαμε ότι, για τη σωτηρία του ανθρώπου, είχε ήδη προφητευθεί ο θάνατος του Μεσσία – Δούλου του Κυρίου (βλ. Ησαΐα κεφ. 53), ο οποίος «...καταφρονήθηκε... βάσταξε τις ασθένειές μας και επιφορτίστηκε τις θλίψεις μας... τραυματίστηκε για τις παραβάσεις μας... ταλαιπωρήθηκε για τις ανομιές μας... η τιμωρία, που έφερε τη δική μας ειρήνη, ήταν επάνω σ' αυτόν...» (Ησ.53/3-6) και δεν θα γνωρίζαμε, επίσης, τις πολλές λεπτομερείς προφητείες που δόθηκαν και αφορούσαν Αυτόν π.χ. για τη γενέτειρά Του (Μιχαΐας 5/2), τον τρόπο του θανάτου Του (Ψαλμ.22/1,7-8,14-18, 69/21), την Ανάστασή Του (Ψαλμ.16/10), και πολλές ακόμη λεπτομέρειες της διακονίας Του (Σύγκρισε π.χ. Ησ. 9/2 με Ματθ.4/15-16, Ησ.53/4 με Ματθ.8/17, Ησ.6/9 με Ματθ.13/14-15, Ησ.29/13 με Ματθ.15/8-9, Ζαχ.9/9 με Ματθ.21/5, Ησ.56/7-Ιερ.7/11 με Ματθ.21/13 κ.α.).

Χωρίς την Παλαιά Διαθήκη, δεν θα μπορούσαμε να καταλάβουμε τα εβραϊκά έθιμα που αναφέρονται στην Καινή δεν θα μπορούσαμε να καταλάβουμε το πώς οι Φαρισαίοι παρερμήνευαν και διέστρεφαν τον νόμο του Θεού, καθώς πρόσθεσαν δικές τους παραδόσεις σ' αυτόν (Ματθ.15/1-9), ούτε θα καταλαβαίναμε γιατί ο Ιησούς ήταν τόσο αναστατωμένος βλέποντας τι συνέβαινε στην αυλή του ναού (Ματθ.21/12-13 σε σχέση με Ησ.56/7 και Ιερ.7/1-15). Δεν θα μπορούσαμε να καταλάβουμε ότι μπορούμε να κάνουμε χρήση της Παλαιάς Διαθήκης όπως ο Χριστός, που ανέτρεξε σ' αυτήν όταν χρειάστηκε να αντιμετωπίσει τον διάβολο αλλά και ανθρώπους, οι οποίοι τον προκαλούσαν (Ματθ.4/1-11, Μάρκ.10/2-9).

Η Παλαιά Διαθήκη έχει, επίσης, πολλά μαθήματα για μας μέσα από τη ζωή και τα λάθη των πολλών χαρακτήρων της. Παρακολουθώντας τη ζωή τους μπορούμε να ενθαρρυνθούμε να εμπιστευόμαστε τον Θεό ό,τι και αν μας συμβαίνει (Δανιήλ κεφ.

3, οι τρεις νέοι στο καμίνι της φωτιάς) και να μην συμβιβάζομαστε στα μικρά πράγματα (Δανιήλ κεφ. 1, η άρνηση του Δανιήλ «να μη μολυνθεί από τα φαγητά του βασιλιά, ούτε από το κρασί που έπινε εκείνος»), έτσι ώστε να είμαστε πιστοί, στη συνέχεια, στα μεγαλύτερα πράγματα (Δανιήλ κεφ. 6, ο Δανιήλ στον λάκκο με τα λιοντάρια)· ο Θεός μέσα από την Παλαιά Διαθήκη μας διδάσκει ότι είναι καλύτερο να ομολογούμε τις αμαρτίες μας νωρίς και με ειλικρίνεια αντί να μετατοπίζουμε την ευθύνη (Α΄ Σαμουήλ κεφ. 15), μας διδάσκει, επίσης, ότι δεν πρέπει να παίζουμε με την αμαρτία διότι θα μας βρει και το «δάγκωμά» της είναι θανατηφόρο (Κριτές κεφ.13-16, ο Σαμψών). Διδασκομάστε να εμπιστευόμαστε και να υπακούμε τον Θεό για να χαϊρόμαστε στην παρουσία Του και σε αυτή τη ζωή αλλά και στην αιωνιότητα (Αριθμοί κεφ. 13-14), να αντιμετωπίζουμε κοφτά την αμαρτία, γιατί αλλιώς προδιαθέτουμε τον εαυτό μας να τη διαπράξει (Γένεση κεφ. 3, η πώση των πρωτοπλάστων, Ιησούς του Ναυή 6-7, η παράβαση του Αχάν). Ο Θεός μας μαθαίνει μέσα από την Παλαιά Διαθήκη ότι οι αμαρτίες μας έχουν συνέπειες όχι μόνο για μας αλλά και για τους αγαπημένους μας και αντιστρόφως η ζωή σύμφωνα με το θέλημα του Θεού έχει οφέλη όχι μόνο για μας αλλά και για τους γύρω μας (Σύγκρισε Γένεση κεφ. 3 με Ρωμ.5:12).

Η Παλαιά Διαθήκη περιέχει, επιπρόσθετα, πλούτο πρακτικής και σοφής διδασκαλίας. Τέτοια σοφία περιέχουν οι Ψαλμοί, οι Παροιμίες και ο Εκκλησιαστής. Αυτή η σοφία μας αποκαλύπτει πώς είναι δυνατόν ο άνθρωπος να είναι μακάριος και «επιτυχημένος» πραγματικά, πώς μπορούμε να κάνουμε σοφές επιλογές στη ζωή μας και να μην είμαστε «άφρονες», μας βοηθάει να δούμε το «γάντζο» που κρύβεται πίσω από το δόλωμα της αμαρτίας και μας προειδοποιεί ότι κάθε επίτευγμα στον κόσμο αυτό, χωρίς τον Θεό, είναι προσωρινό και δεν έχει καμιά αξία για την αιωνιότητα.

Χωρίς την Παλαιά Διαθήκη, δεν θα μπορούσαμε να καταλάβουμε ότι ο Θεός έχει ένα σχέδιο για τη λύτρωση του ανθρώπου που εξελίχθηκε σταδιακά, με αποκορύφωμα την έλευση του Ιησού Χριστού στον κόσμο των ανθρώπων και το τέλει έργο σωτηρίας που έφερε σε πέρας για μας. Ούτε θα μπορούσαμε να καταλάβουμε, στο τέλος της Καινής Διαθήκης, το κλείσιμο των εκκρεμοτήτων της πτώσης (που περιγράφεται στην Παλαιά Διαθήκη, Γένεση κεφ.3), καθώς ο Θεός αποκαθιστά τα πράγματα με μια νέα δημιουργία στην οποία θα απολαύσουμε μια στενή σχέση μαζί Του σε προσωπικό επίπεδο, όπως την απολαμβάναν οι πρωτόπλαστοι – πριν την πώση - στον κήπο της Εδέμ.¹

Γιάννης Ρούσσοσ
(συνεχίζεται)

¹ Ο Ιωάννης Χρυσόστομος αναφερόμενος στη σχέση ανάμεσα στις δύο Διαθήκες τονίζει: «*Η Παλαιά Διαθήκη προηγήθηκε της Καινής, η δε Καινή Διαθήκη ερμηνεύσε την Παλαιά... Ο Κύριος αναγγέλλεται από τους προφήτες, ο Χριστός κηρύσσεται στην Καινή... Δεν οβήθησαν τα παλαιά, διότι ερμηνεύθηκαν στην Καινή*» (Πατρολογία Migne, τόμος 50, σελ.796). Ο Αυγουστίνος, επίσης, είπε: «*Novum Testamentum in Vetere latet. Vetus Testamentum in Novo patet*» («*Η Καινή Διαθήκη κρύβεται {λανθάνει} στην Παλαιά. Η Παλαιά Διαθήκη ανοίγεται {φανερόνεται} στην Καινή*», Ερωτήσεις στην Επτάτευχο, 2,73).

Η ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΠΡΟΣ ΚΟΡΙΝΘΙΟΥΣ Α΄

Κείμενο • Μετάφραση •
Αναλυτικά Σχόλια • Ερμηνεία
(Μεγάλο σχήμα)
Δρ Σπύρος Φίλος

Νο.
22

Οσλόκληρο το βιβλικό κείμενο ερμηνεύεται εδάφιο προς εδάφιο και λέξη προς λέξη. Ακόμα και δύσκολα σημεία, όπως το «τι θα κάνουν αυτοί που βαπτίζονται υπέρ των νεκρών;» παίρνουν την απάντησή τους. Σε ειδικό Παράρτημα παρατίθεται ειδική τεκμηριωμένη μελέτη για το τι σημαίνουν τα λόγια του Ιησού Χριστού: «τούτο εστιν το σώμα μου... τούτο εστιν το αίμα μου».

Σελίδες 470

Η Α΄ ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΤΟΥ ΠΕΤΡΟΥ

Κείμενο • Μετάφραση •
Αναλυτικά Σχόλια • Ερμηνεία
Δρ Σπύρος Φίλος

Μια λέξη προς λέξη ερμηνεία του βιβλικού κειμένου, μια σε βάθος ανάλυση αυτού του βιβλίου της Αγίας Γραφής σε αναγκαία. Ο ασυνήθιστος πνευματικός πλούτος αυτού του βιβλίου είναι ανεκτίμητος.

Η πληθώρα των θεμάτων που περιέχονται εδώ χρήζουν μιας βαθύτερης ανάλυσης και έρευνας. Χρήσιμο, αξιόλογο και απαραίτητο βοήθημα για την προσωπική μελέτη της Αγίας Γραφής, αξιόλογο και για δασκάλους, κήρυκες και ομιλητές.

Νο.
149

Σελίδες 158

Το «Ελεύθερο ΒΗΜΑ» ευχαριστεί όλους τους αδελφούς και αδελφές, καθώς και εκείνες τις Ελεύθερες Ευαγγελικές Εκκλησίες του εσωτερικού και εξωτερικού, που συνεισέφεραν οικονομικά για τις ανάγκες του περιοδικού.

Επίσης, γνωστοποιεί σε εκκλησίες και φίλους που επιθυμούν να λαμβάνουν το «Ελεύθερο ΒΗΜΑ» ότι μπορούν να το ζητήσουν στην ηλεκτρονική διεύθυνση:

giannisgrizos@yahoo.com ή στη διεύθυνση:

Ιωάννης Γρίζος, Παπαδιαμαντοπούλου 168, Τ.Κ. 15773, Ζωγράφου

Ο ΧΡΙΣΤΟΣ

*Όνειρο νύχτας που σβύνει πρωί
Θύμνες, μνήμες σαν βρύσης σιγή
Ποιος να μου το 'λέγε - χώμα εγώ -
Πως θ' αποχτούσα αδελφό τον Χριστό.*

*Από της κόλασης τέτοια φωτιά
-Δίκαιη κρίση για μια αποκοτιά-
Κάποιος θα μ' έμπαζε σ' άνοιξης φως
Κάποτε θα 'μαι, «καθώς» ο Χριστός*

*Τις αηυσίδες εκεί στον Γολγοθά
Έκαψε μ' Αίμα Σταυρού σαν φωτιά.
Τώρα πατρίδα για με ο ουρανός.
Δίπλα μου θα 'ναι, στο Δείπνο, ο Χριστός*

Σπύρος Πορτινός